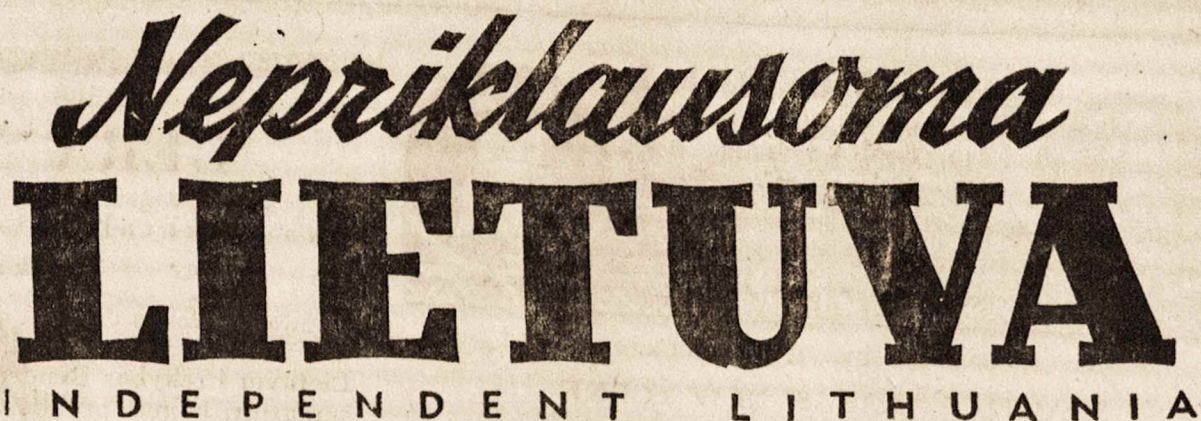

PRICE 15 ct. XIX METAI

Naujienos iš pasaulio sostinės

● Kompartijas centro komite to iniciatyva Lītuvas darbi nīkai ir kolchozinīkai īparei goši septīnmeīo plānā īvyko dūtī pē 5 metus.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Authorized as

second class mail, Post Office Department, Ottawa

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.

Redaktorius Jonas Kardelis.

Telefonas: Pontiac 7-7920

7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.

Prenumerata metams:	Yearly Subscription Rates:
Kanadoje .....\$ 5.00	Canada .....\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika \$ 5.50	America & S. America..\$ 5.50
Visur kitur .....\$ 6.00	Other Countries .....\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Balfo Seimas nutarė

„BIRŽELI, KAIP DIDŽIŲJŲ LIETUVIŲ TAUTOS TRA
GEDIJŲ MENESĮ, SKELBTI VIŠOJE AMERIKOJE SAL
POS IR BALFO VAJAUS MENESĮ“.

Vykdamas šio Seimo nutari
mą, Balfo Pirmininkas Kan.
Dr. J. B. Končius pasiuntė vi
siems Balfo padaliniams ir pa
skelbė spaudoje „Baisusis Bir
želis“ atsišaukimą, raginda
mas apskritis, skyrius, patrio
tines organizacijas bei draugi
jas jungtinai ruošti parengi
mus su prakalbomis ir rinklia
vomis.

BAISUSIS BIRŽELIS

1941 metais Sovietams pra
dėjus masines deportacijas,
jos kartojosi dar 1946, 1947 ir
vėlesniais metais. Lietuviai bu
vo tremiami į Sibirą prievai
tos darbams ir brukami į kalė
jimus. Tokių nelaimingų mū
sų brolių ir sesių yra šimtai
tūkstančių.

Centro Valdybos vardu nuo
širdžiai kreipiasi į visus Bal
fo skyrius bei apskrčius, į vi
sas patriotines organizacijas
bei draugijas susijungti šiam
minėjimui, ruošti bendrus pa
rengimus su prakalbomis ir
rinkliavomis. Ypatingai prašo
me gerbiamus dvasiškius atei
ti į pagalbą Baisiojo Birželio
įvykių minėjimuose — atlai
kant pamaldas už mūsų tautos
žuvusius kankinius, organizuo
jant parapijos salėse prakai
bas ar kitokius atitinkamus ni
nėjimus.

ALTas pirmas pradėjo ruoš
ti Baisiojo Birželio parengi
mus: jų skyriai ir šiemet juos
darys. Amerikos Lietuvių Ta
ryba nieko neturi prieš, kad ir
Bendras Amerikos Lietuvių
Šalpos Fondas jungtųsi šiam
bendram darbui. Čia įdedu Dr.
P. Grigaičio, ALTos Sekretor
iaus, laišką ištrauką:

„Jaučiame, kad ir šiemet A
LT skyriai tos tradicijos laiky
sis. Bet, jeigu tose vietovėse,
kur ALT skyriai minėjimų ne
ruošia, juos rengs BALF sky
riai, vieni ar susidėję su ALT
skyriais bei kitomis organiza
cijomis ir, jeigu tokių minėji
mų rengėjai sutiks surinktas
aukas paskirti BALFo reikala
ms, tai ALT Centras tam nesi
priešins. Toks yra ALT Vyk
domojo Komiteto šiuo reikalu
nusistatymas.“

Balfo Centras.

KUR

GERIAUSIAI PRALEISTI

ATOSTOGAS?

Aišku, kad garsiajame CAPE COD - OSTERVILLE Mass.
USA kurorte, prie atviro Atlanto šilto jūros vandens plažia
ir pušų parko pavėsyje gražiausioje lietuviškoje
vasarvietės viloje

„AUDRONĖ“

(87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod., Mass.
Tel. GA 8-2748)

Šiais metais svečių patogumui patobulinta ir pritaikinta
tikram atostoginiam poilsiui ir ramybei

atidaroma vasarąjimi

nuo šeštadienio, birželio mėn. 13 d.

iki rugsėjo pabaigos.

Iš anksto kreiptis: Dr. ED. JANSONAS, 47 Thomas Park.,
So. Boston 27 Mass. USA. Tel. AN 8-7771 arba

AUDRONĖ - JANSONAS, 87 East Bay Rd.,
Osterville Cape Cod Mass.

Veda sktn. inž. J. Bulota.

SKAUTŲ VAKARAS NEW YORKE

Gegužės 16 d. Brooklyne
Lietuvių parapijos salėje skau
tų tėvų komitetas, skautams
remti, buvo surengęs koncertą
-vakarą. Vakaro vedėju buvo
aktoriaus Vitalis Žukauskas.
Kaip ir dažnas atvejis ir ši
kartą jis mokamai ir sklan
džiai savo humorą pademons
travo scenoje. Kiti menininkai
buvo: dainininkė Daiva Mon
girdaitė iš Bostono, Clevelan
de laimėjusi pirmąjį dainavi
mo prizą. Ji padainavo liaudies
dainą, K. V. Banaičio „Ei už
gojaus“, Rimski R. Korsako
vo „nido dainą“, Puccini
ariją iš „Madame Butterfly“.
Op. sol. VI Baltrušaitis padai
navo St. Šimkaus „Vai, kur
nužėgliuos“, M. Petrausko,
„Šia naktelė“, dvi arijas iš
„Corneville Varpų“ ir iš „Pi
kų Damos“. Abiems dainin
kams fortepionu akomponavo
Al. Mrozinskas. Be to, muzi
kas Mrozinskas paskambino
M. K. Čiurlionio Nokturną, F.
Chopeno Valsą ir De Falle —
Ugnies Šokį.
Klausytojų buvo pilna sale.

Koncertu ir bendrai vakaru vi
si buvo patenkinti. Skautai
buvo pagerbti.

SKAUTŲ DESIMTMETIS

Šią vasarą sueina 10 metų
nuo lietuvių skautų įsteigimo
Cicerioje. Jie pasivadino Min
daugo draugovės vardu. Šios
sukakties proga norima drau
govei įteikti vėliavą, kuriai au
kavo: Anelė Žukauskienė 20
dol., Kazys Palčiauskas 15
dol., SLA 301 kuopa, Juozas
Šulaitis, Pranas Lepertas, Ste
pas Paulauskas po 10 dol. ir Al
fonsas Gailius 5 dol.

Mindaugo draugovė, sukak
tutinėse varžybose, JAV vi
durio rajone, laimėjo pirmą vie
tą, skilčių varžybose, šios drau
govės Lukių skiltis laimėjo pir
mą ir Briedžių trečią vietą, o
šios draugovės Lukių skilties
skautai, pavienėse varžybose,
taip pat laimėjo pirmąsias
vietas.

Šv. Jurgio šventės proga, Či
kagos Jaunimo Namuose, lai
mėtojams buvo įteikti garbės
pažymėjimai.

K. L. BENDRUOMENES REIKALAI

VI-JI LIETUVIŲ DIENA IR SALES KLAUSIMAS

Pasirodant spaudoje straips
nių Lietuvių Dienos reikalų,
turime pranešti, kad kai kurios
mintys juose yra klaidinančios
visuomenę. Org. Komitetas
balsų dauguma nutarė įieškoti
didesnės sales ne dėl minkštų
kėdžių ar kitų priežasčių, dis
kutuojamų minėtuose straips
niuose, bet tik dėl to, kad Lie
tuvų Namų salė yra peizaža
ir Priešgaisrinė apsauga nelei
džia jokių susispaudimų.

VI-sios L. D. Org. K-tas.

JUOKDARIAI...

APIE KULTŪRINĮ BENDR ADARBIAVIMĄ
SU LIETUVA

jau nemažai prirašyta, o to ben
dradarbiavimo kaip nera, taip
ir nėra. „Laisvėje“ Rojus Mi
zara „šiltais tonais“ kalba jau
ir apie dipukus, nes jam girdi,
labai rūpi tas kultūrinis bend
radarbiavimas.

Bet R. Mizara nepasako vie
no pagrindinio fakto, kad ben
dradarbiavimo nepradeda, ir
galima teigti, nepradės ne di
pukai, ne už Lietuvos ribų esą
lietuvių, nei visokios rūšies
emigrantai, bet nepradeda...
Lietuva. O ji gal ir bandytų,
bet gi ji okupuota, ji neturi
laisvės ir neturi valios, todėl ir
negali pradėti bendradarbiavi
mo.

Nepradėdamas bendradar
biavimas arba bet kokie kultū
riniai santykiai todėl, kad Ma
skvai to nereikia. Maskvai lie
tuvų tarpusavio santykiavi
mas yra nereikalingas, nes jis
yra blogas dalykas. Maskvai
reikia tikrai tokių santykių,
kurie jai pasitarnautų kaip pro
paganda, o ne kaip žmonių su
siartinimas.

R. Mizara mano, kad Ameri
koje, pav., būtų galima žmūi
dzinavičiaus darbų paroda, o
Jonyno — Lietuvoje. Žinoma,
žmūdzinavičiaus JAV galima
ir Jonyno galėtų būti Lietuvo
je, jeigu Jonynas atsiduotų
Lietuvos okupantui su siela ir
kūnu, kaip Syrus Eatonas.

Sovietija bijo bendradarbia
vimo, todėl ilgus laikus buvo
aklinai nuleidusi geležinę už
dangą, todėl iš už tos geleži
nės uždangos neišsileidžia žmo
nių, todėl visa, kas tikėtai susie
ta su užsieniu, visa laiko itar
tinu, trefnu, nepriimtiniu, ne
leistinu. O R. Mizara kalba,

lyg užsienyje esą lietuviai ne
rėtų santykių ir jis juos įkal
binėja... Nesąmonė! Tegul R.
Mizara įkalba šita Maskvai, o
ne mums. Ne mes bijome san
tykiavimo, bet santykiavimo
bijo ir neleidžia Maskva. Jeigu
Maskva leistų, tai Vilnius tuo
jau rastų būdus ir priemones.
Ir iš Lietuvos galėtų atvykti
žmonės, ir mes nuvyktume į
Lietuvą. O R. Mizara, pačia
dulkės į sveikas akis ir lėdo
užtemdyti šviesos tikrovę.
Jieškok, Mizara, kvailių ir pats
nevaids durnelio.

Maskvoje esanti išėjusi ste
nografinė visasąjunginės kp
XXI suvažiavimo ataskaita. Iš
leista dviem tomams. Pirmąja
me posėdžių stenogramos, ant
rajame rezoliucijos, nutarimai
ir priedai. Anksčiau stenografi
nių pranešimų apie tokius su
važiavimus neskelbdavo. Žino
ma, prieš skelbiant, stenogra
mos buvo išcenzuruotos. E.

Kauno civilinės metrikaci
jos skyrius naujai pertvarkė
patalpas, įrengdamas sutuok
tuvų iškilnių salę, kurios es
nos papuoštos Kauno dailinin
kų kūrinių. Dabar sutuoktu
vės vyksta grojant momentui
pritaikytus Bacho, Mocarto,
Mendelsono kūrinius, atlieka
mus specialaus kamerinio or
kestro. E.

Iš Pietų Amerikos bal. vidu
ryje grįžo į Lietuvą, iš Buenos
Aires rokiškėnas Petras Grei
mus, kamajiškis Juozas Bra
žys su 10 metų sūnum, iš Bra
zilijos dusetiškis Alfonsas Bra
ga.

Pirmasis atominis reakto
rius pradėtas statyti Salaspi
lio apylinkėje. Pradės veikti
ateinančiais metais, būsiąs
apie 2.000 kilovatų pajėgumo.
Kaip atominį kurą panaudos
urano 235-jį elementą. Latvi
joje pastatytu reaktorium pa
sinaudosią ir Lietuvos moksli
ninkai, praneša „Tiesa“ 83 nr.

GERA NAUJIENA

Nauji katalogai — naujos atpigintos
kainos

Naudodamiesi ta didžiuole parama, kuri ligi šiol buvo mums
teikiama įvairiuose pasaulio kraštuose gyvenančių tautiečių,
Lietuvių Prekybos Bendrovė dabar gali jau tikrai iš esmės
sumažinti kainas praktiškai visiems tiems daiktams, kurie
siunčiami į Lietuvą dovanų siuntiniuose. O dabar Bendro
vei dar malonu pasirodyti visuomenei su savo nauju, padidin
tu, iliustruotu katalogu lietuvių kalba. Esame taip pat at
spausdinę katalogus latvių, anglų ir ukrainiečių kalbomis.
Mūsų naujajame kataloge yra aptarta ir paduota kainos šių
dalykų:

1. Maždaug 600 skirtingų medžiagų, austų Anglijoje.
2. Platus skyrius gatavų drabužių moterims, vyrams ir vaikams.
3. Visokių rūšių odos.
4. Gatavi batai.
5. Įvairūs laikrodžiai.
6. Foto aparatai.
7. Hohner akordeonai — 20 skirtingų modelių, kurių kainos yra nuo \$ 39.00 iki \$ 1.120.00.
8. Singer siuvamosios įvairių tipų mašinos.
9. Auto - knitter — vienintelė mezgimo mašina, kuri tinka visų rūšių siūlams, įskaitant namie verptuosius mezgimo siūlus.
10. Olympia rašomosios mašinelės su šių kalbų raidynais: lietuvių, latvių, estų, rusų, ukrainiečių, vokiečių ir anglų.
11. Vaistai, gaminti Anglijoje, JAV, Vokietijoje, Švedijoje, Šveicarijoje, Prancūzijoje ir Sov. Sąjungoje.

Mūsų šis vaistų skyrius sudaro vaistus pagal bet kuria

kalba rašytus receptus.

Standartiniai siuntiniai

Mums taip pat malonu pranešti visiems lietuviams, kad
visados galima gauti dar kainoraštį mūsų standartinių
siuntinių, kurių kainos yra nenuvaržomos. Tų siuntinių kai
nos yra tarp \$29.00 ir \$80.00.

Pavyzdžiui:

1. Už \$29.00 (įskaitant į tą sumą muitus ir kitus su pasi
timu susijusius mokesčius) galite pasiųsti tokį siuntinį, ku
rį sudaro 6½ jardo vilnonės medžiagos 2 vyriškiems ar
moteriškiems kostiumams.
2. Už \$32.00 (įskaitant visus minėtuosius mokesčius) ga
lite pasiųsti 6 jardus vilnonės medžiagos 2 palta.ms.
3. Už \$49.00 (įskaitant minėtuosius mokesčius) galite pa
siųsti 13 jardų vilnonės medžiagos 4 vyriškiems ar mote
riškiems kostiumams.

O taip pat turime dar ir kitus 22 skirtingus standarti
nius siuntinius su vilnonėmis medžiagomis, pamušalais, ba
tais, megztiniais ir kt.

Nuo dabar standartinių siuntinių medžiagas mums spe
cialiai gamina vienas didžiulis britų audimo fabrikas ir žy
mi jose „Made in England“, o tai padidina jų vertę Lie
tuvėje.

Siuntėjų prekės

Isteigėme specialų skyrių ir dabar jau priimame persiųs
ti į Lietuvą pačių siuntėjų supirktuosius daiktus. Siuntė
jams pageidaujant, prie tokių siuntinių dar gali būti pridė
ta prekių, pasirinktų pagal mūsų katalogus, ar kuris nors
standartinis siuntinys.

Turint galvoje tai, kad siuntiniai iš čia gabenami be pei
krovinėjų iš laivo į laivą, jie gavėją pasiekia vidutiniškai
per 3-5 savaites. Pageidaujant mes siunčiame ir oro paštu.

Mes užtikriname, kad

1. Siuntinys pasieks gavėją.
2. Jei siuntinys dingtų, grąžintumėm pinigų arba nemoka
mai pasiųstumėm kitą tokį pat siuntinį.
3. Visus su pasiuntimu susijusius mokesčius apmokame Lon
done, dėl to gavėjas už siuntinį jau nieko nebeprimoka.
4. Siunčiamos tik tokios prekės, kokios remiantis aprašy
mu ar pavyzdžiais būna užsakytos.

Mokėjimai

Mokėjimus mes priimame:

- a) asmeniniais čekiais,
- b) banko čekiais,
- c) tarptautiniais pinigais orderiais,
- d) britų pinigais orderiais,
- e) kelioniniais čekiais,
- f) pašto orderiais.

Mes siūlome:

1. Viesiems lietuviams, kurie iki šiol siųsdavo siuntinius per
kitas firmas, tuojau parašyti mums ir be jokių įsipareigo
jimų paprašyti nemokamų katalogo, medžiagų pavyzdžių
ir kitokių informacijų.
2. Prieš užsakant kur nors kitur siuntinį palyginti su mū
sų prekių kokybe.
3. Atsiminti, kad iš pat pradžių mes esame stovėję daugė
lio lietuvių reikalų sargyboje. Atsiminti taip pat, kad
didesnė apyavrtė mažina kainas ir kad mus remdami jūs
sutaupote apšiai savo pinigų.

LITHUANIAN TRADING COMPANY

1A, Hunt Street,
London, W. 11
Great Britain.

KRAŠTO TARYBOS
RINKIMAI

Pranešame, kad Kanados
Lietuvių Bendruomenės IV-
tosios Krašto Tarybos rinki
mai visose apylinkėse įvyks š.
m. birželio mėn. 7 d., sekma
dienį. Technišku rinkimų vyk
dymu rūpinasi rinkimų rin
imų komisijos, KLB Tarybos
Rinkimų Taisyklių ir Vyriaus
sios Rinkimų Komisijos parė
dymų rėmuose.

KLB Krašto Valdyba. vą.

PADEKIME SERGANTIE
MS BROLIAMS
VOKIETIJOJE

kuriems yra reikalingi ypatin
gai vyriški rūbai. Galintieji
juos sušelpsti, savo dovaną ma
lonėkite atnešti A. V. kleboni
jon. (AV).

• Iš vieno „Tiesos“ praneši
mo galima išskaityti, kad pasi
kalbėjimai tarp Maskvos ir
Berlyno vyksta — per Mask

Lietuvoje gyventojų tikrai pusė to, kiek turėjo būti

Š. m. sausį buvo gyventojų surašėjimas visoje Sovietų Sąjungoje. Tuo pačiu, buvo gyventojai surašinti ir okupuotoje Lietuvoje, kuri yra įjungta, kaip ir caro laikais, į Rusiją.

Š. m. gegužės 10 d. Maskvos „Pravda“ jau paskelbė kai kuriuos surašėjimo duomenis. Pravartu į juos šiek tiek pažvelgti, o ypač kiek tie duomenys paliečia Lietuvos gyventojus. Gyventojų padėtis surašijant buvo imta š. m. sausio 1 d.

Pagal paskelbtus surašėjimo duomenis sausio 15 d. So vietų S-goje buvo 208,826,000 gyventojų. Tose pačiose Sovietų S-gos ribose 1939 m. buvo 190,678,000 gyventojų. Per 20 m. prieauglis 18,158,000 gyventojų. Tuo pačiu skelbia, kad per minimą laikotarpį gyventojų priaugo 9,5%. Tačiau gyventojų prieauglis nebuvo visoje Sovietų imperijoje lygus. Pav., Uralo srityse priaugo 32%, Vakarų Sibire—24%, Rytiniame Sibire—34%, To limuose Rytuose—70%, Vidurinėje Azijoje ir Kazachstane—38%.

Šitoks Sovietų Azijos dalyse gyventojų skaičiaus padidėjimas, tai nėra natūralus gyventojų prieauglis. Tai grynai mechaninis padarinys.

Bolševikai deda visas pastangas savo Azijos dalyje visokeriopai pakelti ūkį. Ten yra labai gausu visokių žaliavų; ten yra ir neįsiamuojami žemių plotai, kuriuose plečiamas žemės ūkis. Sovietų Azija yra laibai gausiai perpildyta ir priverčiamųjų darbų stovyklomis. Į naujai steigiamas pramonės, miškų ar žemės ūkio šakas, bolševikai iš visų kitų kraštų masiškai gabena ir trėmė žmones. Šitie surašėjimo duomenys kaip tik ir patvirtina per daugelį metų žmonių į Sibirį trėmimo faktus.

Duomenys rodo, kad moterų yra daugiau negu vyrų. Būtent moterų—114,8 mil. arba 55%, o vyrų—94 iml. arba

GYVENTOJŲ STATISTIKA LIETUVOJE.

RAŠO J. AUDĖNAS

45%. Anksčiau buvo 52:48 santykis.

Gana ryškus gyventojų kaimo ir miesto pasikeitimas, palyginus su tuo kaip Sov. S-goje gyventojai buvo pasiskirstę prieš 20 metų. 1939 m. miestuose gyveno 60,4 mil. (32%), o kaimuose—130,3 mil. (68%),—1959 m.—99,8 mil. (52%) gyvena kaimuose ir 109,0 mil. (48%) miestuose. Suprantama ir kodėl taip yra, yra bendra tiesa visur, kad kaimo gyventojas visuomet traukia į miestus. Sovietų Sąjungoje yra dar ir šios dvi kitos priežastys: pramonės augimas, daugiau darbo jėgos reikalavimas, žemės ūkio darbų mechanizavimas, nemažai darbo rankų atpalaiduojas.

Europinėje sovietijos dalyje gyvena 146,1 mil., o azijinėje—62,7 mil. gyventojų.

LIETUVA.

Apie atskiras respublikas arba sritis nėra paskelbta nė tų bendrųjų žinių, kurias, kaip augščiau nurodžiau, liečia visą sovietiją. Kai visose kitose valdinose Sovietų respublikose parodomas nemažas gyventojų prieauglis, tai Lietuvoje ir Gudijoje yra priešingai—1959 m. gyventojų yra žymiai mažiau, negu jų buvo 1939 m.

Montrealio skautų Vyčių tautinių šokių grupė, laimėjusi iškart dvi pirmas vietas—lietuvių tautinių šokių ir konkursinę prancūzų šokio. Vidury grupės vadovas Juozas Piečaitis.

ventojai neįtraukti, o ten 1939 m. sausio 1 d. buvo—153,793 gyventojai. Klaipėdos mieste tada buvo apie 42,000 gyventojų. Iš to matyti, kad Šiauliuose ir Klaipėdoje gyventojų pagausėjo dvigubai.

2,880 mil. Lietuvos gyventojų skaičių, reikia manyti, sudarė 1940 m. sausio 1 d. buvę laisvojoje, be Klaipėdos krašto, Lietuvoje gyventojai 2,443 mil. ir atgautojo Vilniaus srityje buvę 451,319 gyventojų. (Pasaulio Lietuvis, 1939 m., lapkričio 15 d. Nr. 19(47). Kaunas).

Tie du skaičiai sudaro—2,894 mil. gyventojų, nors tarp šio ir 2,880 mil. skaičiaus yra 14,000 skirtumas, 1940 m., kai Lietuva buvo įjungta į Sovietų S-gą, rugp. mėn., Lietuvai buvo priskirta 2,610 kv. km plotas su apie 135,000 gyventojų. 1939 m. sausio 1 d. Klaipėdos krašte buvo 154,000 gyv. Tuo būdu, dabartinės Lietuvos ribose, bolševikams ją 1940 m. okupuojant, apytikriai gyventojų buvo 3,183,000, arba apskrita 3,200,000 suma.

Normaliais laikais per 19 metų, skaitant vieną procentą prieauglio, šiandien Lietuvoje turėtų būti apie 3,800,000—4 mil. gyventojų: karas, bolševikų-vokiečių okupacijų padariniai Lietuvai, kaip matome, yra baisūs. Vokiečiai išnaikino apie 300,000 žydų ir lietuvų,

Kodėl taip yra? Manau, kad viena iš priežasčių tai vokiečių okupacijos metu ten gyvenusių žydų išnaikinimas. Juk tik šiuose kraštuose gyveno žydų tautybės piliečių. Toliau gyventojų sumažinimu Lietuvoje je nemažiau už vokiečius pasivaldžia: masiniai žmonių į Sibirį ištrėmimai ir masinis gyventojų išžudymas.

Apie Lietuvos gyventojus paskelbti tokie duomenys.

1939 m. buvo—2,389 mil., iš jų 2,221 mil. (77%) gyvenę kaime, o 659 mil. (23%) gyvenę miestuose. 1959 m.—2,713 mil., iš jų 1,668 mil. (61%) gyvena kaime, o 1,045 mil. (39%) gyvena mieste. Kaip matome gyventojų miesto naujai pribuvimas nemažas (23:39). Didesniuose Lietuvos miestuose gyventojų skaičius taip atrodo: 1939 m. Vilniuje—215,000, Kaune—152,000, Šiauliuose—31,000. O 1959 m.—Vilniuje—235,000, Kaune—214,000, Šiauliuose—60,000, Klaipėdoje—89,000.

Kiek Klaipėdoje, kuri 1939 m. pradžioje buvo vokiečių atplešta, buvo gyventojų, ne nurodyta. Iš to, tenka spręsti, kad ir bendrame 1939 m. Lietuvos gyventojų skaičiuje (2,880 mil.), Klaipėdos krašto gy

MŪSŲ SPŪRTAS

VEDA KAZYS BARONAS

PABALTIJO STALO TENISO PIRMENYBĖS

Pabaltijo stalo teniso komandinės pirmenybės, vykdytos Estijos sostinėje Taline, baigėsi šeiminingų pergale. Estai įveikė Lietuvą 10:9 ir Latviją 15:4, o lietuviai, nugalėję latvius 12:7 užėmė antrą vietą.

Tiesa, mūsų rinktinėje nedalyvavo Paškevičius ir Saunoris, kai tuo tarpu estai varžybų išėjo stipriausios sudėties, su Meksra ir Lestal. Sunku pasakyti, kodėl vilnietis A. Saunoris ir kaunietis R. Paškevičius nedalyvavo žaidynėse, tačiau sprendžiant iš St. Vaitkūno (tas pats, kuris dažnai pasirodo ir „Tevynės Bals“ nukreiptais straipsniais prieš šio sk. vedėją) ilgo reportažo Lietuvos „Sporte“ apie Maskvos tarptautinį turnyrą, reiktų daryti išvadą, kad augščiau minimi žaidėjai pateko į nemalonę, nes Maskvoje jie parodė labai mažai kovotojiškumo dvasios. Kaip rašo St. Vaitkūnas, A. Saunoris ir R. Paškevičius Maskvoje užmiršo, kad jie yra T SRS rinktinės nariai, jie užmiršo, kad jie yra pavyzdžių jaunimui ir kad savo nesportišku elgesiu gali padaryti žalą gražias tradicijas turinčiam Lietuvos stalo tenisiui. Straipsnio autorius toliau kalba apie abiejų sportininkų „užgaidėles“, kurios visada veda į atkrypą sportinio kelio pabaigą. Kokios tos „užgaidėlės“ buvo, sunku sužinoti, tačiau St. Vaitkūnas primena silpnavaikiškumą ir neatsakingumą.

se pirmoje vietoje yra Kūno Kultūros Instituto komanda, turinti 19 taškų, prieš Šiaulius Elniū—17 t. ir Panevėžio MS K—16 t. Žemesnėje grupėje (B klasėje) pirmauja Šiaulių Statybinių, turintis 26 taškus iš 13 rungtynių (!) prieš Mariampolės Cukraus Fabriko komandą (pereitais metais iškritusi iš A klasės) 18 t. ir Vilkaviškio VŪV—17 taškų.

TRUMPAI IS LIETUVOS

— Mariampolės II-osios vidurinės mokyklos mokinys S. Miliūnas pasiekė naują Lietuvos jaunučių šuolio su kartinimi rekordą, iššokęs 3,32 m. Kitose rungtynėse, mokiniai taipgi atsiekė neblogas pasekmes. Stačiokas laimėjo šuolį į tolį—6,10 m ir į augštį—1,70 m, o Petronis numetė diską 35,78 m.

— Kauno stalo teniso pirmenybės laimėjo V. Baltakis ir O. Žilevičiūtė. Pirmenybės dalyvavo 120 sportininkų.

— Kauno miesto futbolo pirmenybėse pirmauja Kotono fabriko komanda.

— Kijeve pasibaigė Sov. Sąjungos B klasės vandensvaidžio pirmenybės. Lietuvos komanda, tarpe 18-kos dalyvių užėmė penktą, o latviai prieš paskutinę vietą.

● Lietuviių krepšinininkų rinktinės kelionės į Pietų Ameriką reikalams yra renkamos aukos. Aukos šiam tikslui reikia siųsti: Lithuanian Basketball Fund, Acc. No. 21921, Chicago Savings and Loan Assn., 6245 So. Western Ave, Chicago 36, Ill., USA.

● Gegužės 10 d. Čikagoje viešėjo Vakarų Berlyno futbolo rinktinė, kuri čia įveikė JAR geriausius futbolininkus 3:1.

● Viadas Motuzas, 38 m. amžiaus geg. 7 d. tragiškai užbaigė savo gyvenimą JAR upėje. Atrodo, velionies paties nušokta nuo miesto tilto į upę. V. Motuzas buvo kilęs iš Žagarės, baigęs vidurinę mokyklą, buvęs Vilniaus universiteto studentas. Į Australiją buvo jis atkariomenės. J. Audėnas, važiuojęs pirmuoju transportu.

LIETUVOS FUTBOLO PIRMENYBĖS

Lietuvos futbolo pirmenybės, Kauno Inkaras netikėtai prie 2,000 žiūrovų Kaune pralaimėjo Vilniaus Spartakui 0:1, KPI sužaidė lygiomis (0:0) su Lima. Po šių rungtynių, Lietuvos A klasės pirmenybė

bolševikai išnaikino dar daugiau.

Jei šiandien Lietuvoje yra tik 2,713 mil. žmonių, tai reikia atminti, kad į Lietuvą yra atgabenta daug gyventojų iš Sovietų Rusijos, daug yra ir jų kariuomenės. J. Audėnas.

BORIS PASTERNAK

Daktaras Živago

NOBELIO LAUREATO ROMANAS

ŠEŠTASIS SKYRIUS — MASKVINĖ STOVYKLA

17.

4

Sekančiomis dienomis Dr. Živago paaikėjo, kad jis visisškai vienišas. Jis nieko dėl to nekaltino. Matyt, pats to norėjo ir tą pasiekė. Keista, kaip nublanko ir neteko spaivos visi draugai. Visi jie neteko savo pasaulio ir savo nuomonės. Daug spalvingesni jie buvo jų prisiminimuose. Ar tikrai jis jų praeityje nepervertino. Kol dalykų tvarka leido aprūpintiems naudotis ir keistauti neaprupintųjų sąskaita, kaip lengva buvo pristi už tikrą ir savaimingą veidą keistautoją ir laisvą nuo darbo mažumos atstovą, kol dauguma kentė! Bet kai tikiai apačios pakilo ir augštumų privilegijos buvo panaikintos, kaip greit visi suprato, kaip be pasigailėjimo atsisakė minties savaimingumo, kurio, matyt, nei neturėjo! Dabar jam buvo artimi žmonės be frazių, be patos, žmona, uošvis ir dar du-trys bendratarnautojai, nepretenzinai darbuotojai, ciliniai darbininkai.

Vakaras su antim ir spiritu įvyko, kaip buvo numatyta, antrą ar trečią vakarą po to, kai jis atvažiavo ir spėjo pasi matyti su visais pakviestaisiais. Tai buvo pirmasis jo susitikimas. Riebiantis tais, jau badavimų laikais, buvo nepaprastas ištaigingumas, bet truko duonos, kas stelė valgio puikumą ir net erzino. Gordonas atsinešė vaistinės plečkoje spirito. Spiritas buvo maišelininkų mainų prekė. Antonina Aleksandrovna laikė spiritą savo rankose ir jį pagal reiką la miešė vandeniu. Visų liūdniausia gi buvo tas, kad šis vaikas buvo išskirtinis iš laiko sąlygų. Negalima buvo nei manyti, kad kitoje gatvės pusėje namuose taip gi galėjo gerti ir užkandžiai. Už langų buvo nebylė, tamsi ir alkanas Maskva. Jos krautuvės buvo tuščios, o apie tokius dalykus, kaip paukštiena ir spiritas, ir galvoti niekas negalvojo. Ir štai pasirodė, kad tikiai gyvenimas, panašus į aplinkinių gyvenimą ir jame be pėdsakų skęstantis, yra tikras gyvenimas, kad išskirtinė laimė nėra laimė, ir tokiu būdu antsi ir spiritas, kurie atrodė mieste kaip išimtis, beveik nei antsi, nei spiritas. Tai buvo daugiausia nemalona. Svečiai taip pat kėlė abejojimų. Gordonas buvo geras, kol sunkiai galvojo ir nevalyviai bei nedarniai aiškinosi. Jis buvo geriausias Juriu Andrejevičiaus draugas. Gimnazijoje jis buvo mylimas. Bet štai jis nusimoralino ir savo būdan įnešė nevykusias pa

taisas. Jis budrinosi, vaidino linksmuolį, pasakojo kažką turintį samojaus aštrumų, ir dažnai kalbėdavo „paukšteliai“ ir „idomiai“, žodžius ne iš savo žodyno, todėl, kad Gordonas niekad nesuprato gyvenimo kaip pramogos. Ligi atmetant Dudorovui jis papasakojo juokingą, kaip jam atrodė, Dudorovo vedybų istoriją, kuri draugų tarpe ėjo iš lūpų į lūpas. Jurij Andrejevič to nežinojo.

Pasirodė, Dudorov jau metai kai buvo vedęs, bet išsiškyręs. Mažai patikimas apie tai pasakojimas buvo maždaug šis. Dudorovas per klaidą pateko į kariuomenę. Kol reikala buvo išaiškintas, Dudorovą visą laiką baudė, daugiausia už neatidavimą karininkams pagarbos. Kai jį paleido iš kariuomenės, dar ilgai jo pati ranka iššokdavo atiduoti pagarbą, kai tikiai pamatydavo karininką. Šiuo laikotarpiu jis viską daręs nepataikydamas, kur reikia. Šiuo būtent laikotarpiu jis vienamė Volgos uoste belaukdamas garlaivio susipažinęs su dviem mergaitėm seserim, kaip ir jis, laukusiomis garlaivio. Kadangi aplink buvo daug karininkų, tai veikia mas prisiminimų iš kariuomenės laikų, Dudorov sumišęs, su sipainiojęs ir jaunesniajai seseriai pasiūlęs vedybas.

Šiuo pasakojimo momentu į kambarį įėjo Dudorov. Jis pasirodė pasikeitęs priešingai. Buvęs nepastovus pramuš galvis tapo rimtu ir susikaupusiu mokslininku. Kai jis, gimnazista, išmetė iš gimnazijos už politinio pabėgimo organizavimą, jis ėjo per meno mokyklą, bet pagaliau jis apsisusto prie klasikos. Karo metu Dudorov pabaigė universitetą ir buvo paliktas universitete moksliniam darbui prie dviejų katedrų—rusų ir visuotinės istorijos. Dabar jis rimtai ir ramiai kalbėjo paskaitininko tonu.

Į galą vakaro, kai visi rėkė ir triukšmavo, Innokentij Dudorov paklausė Jurij Živago:

— Jūs skaitėte „Fleitą nugarkaulių“ ir „Žmogų“?

— Majakovskis man visada patiko. Tai yra kažkoks Dos tojevskio tęsinys. Gal tiksliau, tai yra lyrika, parašyta vie no iš jo maištaujančiųjų jaunųjų personazų kaip Ippolitas Raskolnikovas arba „Paauglio“ herojus. Kokia raji talento jėga! Kas pasakyta ant visad nesutajkoma ir tiesmuka! O svarbiausia, kokių drąsių užsimojimų visa tai mesta visuo menei ir veidą ir kažkur toliau, į erdvę!

Bet didžiausia vakaro atrakcija buvo dėdė. Jurij Andrejevič jį jau kelis kartus matė ir spėjo išsikalbėti, prisitaikyti, ir prisikvatoti. Jurijaus Andrejevičiaus jaunystės minčių ir jausmų valdytojas, Nikolai Nikolajevič buvo viešbutyje. Dabar ir viešbutis jau primdavo tikiai miesto valdžiai įsakant, bet Nikolai Nikolajevič turėjo senų pažinčių bei ryšių. Viešbutis atrodė geltonu namu, paliktu pabėgusios administracijos. Tuštuma ir chosas viešpatavo koridoriuose ir laiptuose. Į didelį nesutvarkyto kambario langą žiūrėjo didžiulė tuščia aikštė tų beprotiškų dienų, kažkuo bauginusi, lyg ji būtų nak

į prisisapnavusi, o ne būtų tikrenybėje ties viešbučio langais. Tai buvo nustabus, neužmiršamas, reikšmingas pasimatymas! Nikolajui Nikolajevičiui labai tiko pražilimas. Už sieninis jo kostiumas buvo gerai pasiūtas. Jo amžius jis atrodė jaunu ir buvo gražus.. Žinoma, jį stipriai mažino vyksmo didžiuliškumas. Įvykiai jį dengė. Bet Jurij Andrejevič ir ne galvojo jam taikyti šio matavimo masto. Jį stebino Nikolai Nikolajevičiaus ramumas, šaltumas ir tas žaismingas tonas, kuris ldyėjo politinius jo pasikalbėjimus. Jo mokėjimas laikyti virižo dabartinius rusiškus galumus. Tame reikšė si atvykėlio savybė. Šis bruožas metėsi į akis, atrodė sena madiškis ir kėlė nepatogumą.

Bet ne tas domino juos pirmųjų susitikimų metu. Juk susitiko du kūrybingi būdai, susieti giminystės ryšiu, ir no rs atgijo ir nauju gyvenimu, pradėjo gyventi praeitis, prisiminimai užliejo kaip banga, bet kai tikiai kalba prasidėjo apie svarbiausia, apie dalykus, pažįstamus kūrybinio tipo žmonėms, kaip išnyko visi kiti ryšiai, užleidami vietą šiam vienam, ir neliko nei dėdės, nei giminaičio, nei amžiaus skirtumo, ir tikiai liko artumamas stichijos su stichija, energijos su energija, pradžios ir pradžios.

Per paskutinį dešimtmetį Nikolajui Nikolajevičiui nebuvo progos kalbėti apie autoriškumo malonumus ir kūrybos tikslo esmės taip artimai savo mintims ir taip tinkamai vietai, kaip dabar. Iš kitos pusės, ir Jurijui Andrejevičiui neteko girdyti tokių atsiliepimų, kurie būtų buvę taip giliai taiklūs ir taip lakiai patrauklūs, kaip šį kartą. Abu jie sušukdamai bėgiojo kambariye, nusitverdami už galvų, kad taip sutarti nait abudu jaučia ir numato, arba sustodavo prie lango ir pirštais barbedavo ir stiklą nusteibinti vienas kito supratimo. Taip jis atrodė pirmo susitikimo metu, bet vėliau daktaras kelis kartus matė Nikolai Nikolajevičių draugijoje, ir žmonių tarpe jis buvo visiškai kitas, neatpažįstamas. Jis Maskvoje jautėsi svečiu ir nenorėjo šito išsizadėti. Ką jis laikė savo namais, Petrapilį ar kurį kitą miestą, taip ir liko neaišku. Jam patiko politinio gražyblio ir visuomenės būrėjo rolė. Gal jis manė, kad Maskvoje bus atidaryti politiniai salionai, kaip Paryžiuje prieš konventą pas madame Roland. Jis lankėsi pas vaishingąsias savo bičiules Maskvos skersgatviuose ir taip mieliai išjuokė jas ir jų vyrus už pusiškumą ir atsilikimą, už įprotį viską spręsti iš savo varpinės. Jis švaistėsi laikraščiu, įsikaitymu, kaip anksčiau pasmerkto mis knygomis. Buvo kalbama, kad Šveicarijoje yra palikta nauja jauna pasiija, ne dabaigtos bylos, nedarašyta knyga ir kad jis pasiners į auri ringą tėvynės sukūrį, o paskiau, jeigu tikiai laimingai išnors sveikas, vėl išvyks į savo Alpes, ir mes jį tiek ir matysime. Jis palaikė bolševikus ir dažnai minėjo dviejų kairiųjų eserų pavardes, kaip savo vienminčių—žurnalisto, rašiusio Miroškos Pomoro pseudonimu ir publicistės Silvijos Koteri.

Motina

tautosakoje ir gyvenime

DR. MARIJOS RAMŪNIENĖS PASKAITOS MINTYS
MOTINOS DIENOS PROGA

2. MOTINYSTĖ

Ypatingoj pagarboj laukoma neščia moteris, kiekvienas turi ją saugoti ir globoti. Ši neščios pagarba parodo gilioje senovėj buvusio matiarcho likimą. Nuo pat kūdikio pradėjimo motina keičia visą savo gyvenimo eigą, kadangi buvo tikima, kad motina vaiką auklėja dar savo iščiuję, tad ji stengėsi puošti savo sielą visomis dorybėmis, lavinti savo būdą ir būti sveika, kad jos būsimas kūdikis paveldėtų kilnią sielą, gerą būdą ir sveiką kūną. Neščią jauna martę bobutes, seneles, vyr. moteris ir žinduolės stengėsi mokyti, patarti, padėti — ka rodo begale papročių, apeigų, prietarų, priežodžių, burtų. Miegoti ilgai, kad vaikas būtų ramus, nenusišaldyti, nesušlapti — vaiką skauduliai išpils, neišsigasti ugnies, pelių, girtų, nežūrėti į luosus, apsigimėlius — vaikas gims su dėmėmis bei panašus į žmones, kuriuos ji padarys. Nesėdėti ant slenksčio, nekristi, ypatinai į šalį tad vandenį, nenešioti sterblęj sunkių bei nešvarių daiktų, ne skaldyti malkų — gims kiškio lūpa. Nesūti ant savęs — lie žuvį vaikui prisius — jis ne kalbės. Negeriti, nešokti, stiprių valgių nevalgyti. Ypatin gai saugotis pikto dvasių, blo gų akių, padvų, — prieš juos padeda devyndrekis, vėliau Jo ninių šventintos žolės, įvairiai si talismanai. Ypatingas dėmesys buvo kreipiamas į neščios dorovę: ji turi būti labai kukli, dievobaiminga, nesikeikti, nesikolioti, nemeluoti, neapkalbinėti, gerbti tėvus ir senesnius žmones, neslėpti nieko nuo vyrų ir kitų, būti dorų žmonių draugystė, stebėti ir sekti kitų dorybes.

KŪDIKIO GIMIMAS

Yra I gyvenimo dramos dalis. Apie ją koncentruojasi, visos gerosios ir piktosios jėgos, be sitsengdamos tą naują gyvybę laimėti sau.

Likimo deivė Laima lygina gimdyvei paklodes, idant palengvintų jai skausmus, pagrei

tių laimingą gimdymą. Bet ir čia yra baumės, kad pati būtų gali būti ragana, bet ka dugio bei kitų, vėliau šventintų žolelių dūmai išsklaido apžavus bei burtus.

Su pirmu kūdikio verksmu, kada motina išgyvena motinystės palaimą, tėvas džiaugsmą bei pasididžiavimą. Jei sūnus, laumės už lango, geros ir blogos, apdovanoja jį. Laima pati skiria jam gyvenimo dali. Žemyna, kuriai tėvas ypatingo gerimo čia pat prie gimdyvės lovos pirmąjį taurę nuliejo žemėn, ima jį savo globon. Kad naujasis žmogus būtų laimingas, gas, geras, turtingas, vienokį ar kitokį turėtų būdą bei temperamentą, visa virtinė prietaisų, burtų, apeigų ruošiamą nuo pat pirmojo maudymo iki kūdikio atskyrimo nuo motinos krūties.

VAIKO AUKLĖTOJA IR GLOBĖJA

Motina yra bevardė kartų grandies dalis: ji gimsta, kad suteiktų gyvybę ir tyliai pranyktų užleisdama vietą tai, kurią pagimdė. Ji taip pat reikalauja, kaip oras, kuriuo kvėpuojame. Motina nesiekia, nelaukia ir nenori, kad ją gabintų. Ji labai kukli, savimi patenkinta. Ji save plina išreiškia pasiaukavime vaikų laimei. Tam pasiaukavime ir glūdi jos laimė. Su kokia meile ir ilgesiu ji laukia savo valandos, ir gimdyvė miršta laimės kupina žvilgsnių nukreipus į savąjį kūdikį. Jei laiminimas yra linkimas gero ir prašymas. Dan gaus pagalbos, tai motina yra natūralioji kunigė savo gimtojo židinio, kur nuolatines aukos aukojamos Augščiausiajam tikslu išprašyti palaimos visiems jos mylimiesiems.

Lietuvė motina tautosakoj kantresnė ir švelnesnė už savo kaimyninių tautų motinas. Jos žodžiai išreiškia jautrią širdį, net ir jos balsas švelnus, kai ji dukrą šaukia: „Tykia, tykia! Nemunėlis teka, o dar ty kiekia man motulė šaukia“.

Sunkus kaimo moterų gyvenimas, sunkūs darbai, sunku

kelti su aušra, bet kai mama švelniai pajudina petį „Kelk, dukrele, leijėle. Kelk, kelk, dukryte, graži negelkyte“, pa lengvėja darbai, pašviesėja gyvenimas. „Dar aš turiu motulę želę, baltąją gulbuzėlę“. Vėl kai nevadina motinos tiesiog „motina“, bet „motinėle sen galvėlė“, „motinėle širdužėlė“. Mes turime per 10 žodžių išreikšti motinai.

Vaikų auklėjime motina jų nebaudžia, tai tėvo darbas. Ji skiepia juose gilų religingumą, savo elgesiu patiktį Dievui ir išvengti bausmės. Nusi kaltus verčiami atsiprašyti, pa bučiuoti jos ranką, ar kelius, ar kojas, mažesnius — ant kelių, ant žirnių klupd. Tik berniukai mušami, už didelius nusikaltimus — vogimą vaisių ir žaislų, ardydą lizdų. Vaikai labai nedrąsūs. Svečiams „teto“, dėdėms bučiuoja rankas, prie svečių nesimaišo.

Efektinė bausmė nesikalbėti su vaikais, neglamonėti jų, nebučiuoti. Did. vaikams prasikaltus, ji verkia. Ašaros ir tylus sielvartas charakteringiausios lietuvių motinos psichologinės veiksnys vaikų auklėjime. Jei blogis šeimoj atsitiko, ji neitūžta, nesikoluoja, re tai priekaištauja. Ji kantri ir pasyvi. Ir jos tyli kančia giliai veikia vaikus, daugiau nei skaudi rykštė, tai jų blogis taip kankina šveiną, gerširą motiną, tuo būdu jie supranta nusikaltimo dydį. Kaip tik dėl savo gerumo, pasyvaus kente jimo dėl vaikų, ji turi tokį didelį autoritetą. Kas atrodytu silpnumas, yra jos stiprybė. Kai ji prašo savo sūnų nedrąsiai „Mano sūneli, dobiūli, ne mindžiol rūtelės, nevirkyd mergelės“ ar prašo, kad jis skriaudą užmirštų, prašo, kaip silpnas, bejęgis kūdikis, ir sūnus, paveiktas savo jėga pa remti jos silpnumą, išpildo jos prašymą. Ir štai daina pagau na tą jos bruožą: „Ei, tu močiute dūsonėlė, dūsavai rytą ir vakarėlį, kol išdūsavai 9 sūnus, o šią dešimtąją dukrytėlę“. Didžiausią sielvartą ji išgyvena išleisdama sūnus į karą: „Visus devynis vanelėnėme“. Prie šiam išvykstant, jį budi su juo: „Uždekl, močiute, žvakele“. „Sūnus išvykdamas slepia savo jausmus, daina atsisveikina“. „Uzdainavom tėvui, močiutei, sugraudinom močiutei širdelę“. „Mergelė lyde

Bus daugiau.

ročka, turiu didelį pasikalbėjimą. Sveiki, jaunieji žmonės. O, ir tu čia, Gogočka? Žasys, žasys ga-ga-ga, valgyt norit, da-da-da?

Paskutinis šūkis buvo taikomas Gromekų septintam vandeniui nuo kiselius — Gogočkai, gerbėjui visokios išskylančios jėgos, kurį už kvailumą ir juokingumą vadino Akulka, o už ūgį ir liesumą — kaspinuogiu.

O jūs čia geriate, ir užkandžiaujate? Aš tuojau jus pasivysiu. Ai, ponai, ponai. Nieko jūs nežinote, nieko nesu vokiati! Kas pasaulyje dedasi! Koki dalyką dedasi! Nuei kiti ir koksnors žemumų susirinkimą su neišgalvotais darbininkais, su neišgalvotais kareiviais, ne iš knygų. Pabandykite ten prašnekti apie karą ligi pergalės. Jums ten parodys pedgalės galą! Aš matroso dabar klausiausi! Juročka, tu iš proto išeitum! Kokia aistra! Koks visumas!

Šurai Šlezveger nedavė kalbėti. Visi rėkė kas sau. Ji prisidėjo prie Jurijaus Andrejevičiaus, paėmė jį už rankos ir priartinusį prie jo savo veidą, kad perrėktų kitus, rėkė tarytum į garsiakalbį triūbą:

Eikime su manim, Juročka. Aš tau žmones parodysiu. Tu privalai, privalai, ar supranti, kaip Antėjus, palies ti žemę. Ko gi tu išpūtei akis? Aš tave, rodos, nustebinau? Ar gi tu nežinai, kad aš senas mūsų arklys, sena bestuževitė? Su paruošiamuoju susipažinau, kovojau barikadose. Žinoma! Ką gi tu manei? O, mes nežinome žmonių! Aš ką tik iš ten, iš pačios jų tirstumos. Aš jiems biblioteką ruošiu. — Ji jau lakterėjo ir jau svaigo. Bet ir Jurijui Andrejevičiui užė galva. Jis nepastebėjo, kaip Šura Šlezviger atsidūrė kitame kambario kampe, o jis kitame, gale stalo. Jis stovėjo ir, nelaukdamas pačiam sau, kalbėjo. Jis ne iškart susilaukė tylos.

Ponai... Aš noriu... Miša! Gogočka!... Bet kas gi daryti, Tonia, kad jie neklauso? Ponai, leiskite man pasakyti kelis žodžius. Užėina negirdėta, nebūta. Pirmiau negu tai mes užklups, duok Dieve mums nepasimesti ir nepames ti sielos. Gogočka, jūs vėliau galėsite rėkti ura. Aš dar ne baigiau. Klausykite. Trečiaisiais karo metais žmonės susidarė nuomonė, kad anksčiau ar vėliau bet riba tarp fronto ir užfrontės išnyks, kraujo jūra dasiris ligi kiekvieno ir užlies įsisėdėjusius ir apsisakusius. Revoliucija ir yra tas potvynis. Jai vykstant, jums atrodys, kaip ir mums esant kare, kad gyvenimas sustojęs, viskas, kas asmeniškai, užsibaigė, kad pasaulis lyje nieko daugiau nėra kaip tiktai tas, kad žudoma ir miršta, o jeigu mes dagyvensime ligi užrašų ir memuarų apie šiuos laikus ir atsiminimus perskaitysime, mes įsitikinsime, kad per šiuos penkerius arba dešimtį metų pergyvenome daugiau, negu kiti per visą šimtmetį. Aš nežinau, ar patys žmonės sukils ir eis kaip mūras, ar gal viskas bus padaryta jų vardu. Iš tokio didžiulio įvykio nereikalaujama dramati

KULTŪRINĖ KRONIKA

ISLEIDŽIAMA VYTAUTO MAČERNIO POEZIJA

Siemet spalio mėn. 7 dieną sukanka 15 metų, kai Lietuvoje žuvo poetas Vytautas Mačernis, viena ryškiausių savo literatūrinės kartos asmenybė.

Karų ir pirmųjų okupacijų metais Vytauto Mačernio kūryba nebesuspėta išleisti atskiromis knygomis. Tik po rašytojo mirties, 1947 metais, Romoje teišspausdinta negidelė dalis jo poetinio palikimo bendru „Vizijų“ vardu. Pačioje tęlynėje visais pokario metais ir ligi šiol krikščioniško-humanistinio mąstymo kupina Mačernio poezija okupantų nebeleidžiama skelbti.

Tad minint 15 metų sukaktį nuo poeto tragiškos mirties, laisvajame pasaulyje dabar išleidžiamas vienoje knygoje pilnas Vytauto Mačernio poezijos rinkinys. Leidinį redagavo Kazys Bradūnas. Knygos įvade parašė Alf. Nyka-Niliūnas. Medžio graviuromis iliustravo dail. Paulius Augius. Leidėjas — poeto bendraamžis bičiulis med. dr. Albinas Šmulskštys. Spausdino M. Morkūno spaustuvė Čikagoje.

Tai bus didelio formato apie 300 psl. puošni knyga, apimanti Vytauto Mačernio Vizijų ciklą, Metų sonetus, gausius

jo iki vartelių, o motinėle per 9 laukelius“. Ji nuolatos laukia sūnaus grįžtant“. „Vai verkė, verkė sena motulė per 2 metus sūnelio belaukdama“. „Po dvarą vaikščiojo sena motulė baltas rankas laužydama, Gilias ašaras liedama“.

Kai mirštantis kareivis išgirsta gegutę, jis įsivaizduoja, kad motina jį atliko. „Ir atlėkus gegutėle giliai užkukuvo, ir atėjus motinėle labai gailai verkė“.

Motinos širdis nujaučia, kad jos vaikai varge. Motina yra vaikams, kaip saulė gamtai. Po mirties vėlė lieka zemėje kurį laiką isikūnijus į kitus daiktus. Motina isikūnija tik į kilnias būtybes — gegutę, saulę: „Saulė Močiute“. Motina, it saulė suteikia vaikams gyvybę, džiugina gyvenimą, ji šviečia, šildo iki jos pačios širdis atšala.

Bus daugiau.

pavienius eilėraščius ir nebaigtas poetas.

● Operą rašo J. Indra (Pirčių pio tragedijos tema), V. Baumilas (Just. Marcinkevičiaus „Dvidešimtojo pavasario“ tema), R. Žigaitis (A. Mickevičiaus „Konrado Valenrodo“ motyvais). Baletą vaikams kuria J. Navakasas, o komp. S. Vainiūnas pasiryžęs sukurti baletą nūdienio gyvenimo tema.

● Melbourne Lietuvių Dainos sambūris atstovavo lietuvių 23-jų tautų koncerte Melbourn mieste, Australijoje. Koncerto organizatorė prof. Christensen pareiškė, kad lietuvių choras ne tik dainų išpildymu ir dainų skambėjimu pagavo klausytojus, bet choristų tautiniai rūbai, jų spalvingas tvarkingumas ir raštų gražumas daug prisidėjo prie žiūrovų patenkinimo.

Choro dirigentas Albertas Čelna.

● Jūratė Narbutaitė, gyv. Cicerioje ir studijuoti Illinois universiteto Išraiškos šokių klubo pirmininke. Ji šoko surošę tame koncerte, kur išpildė kelias kompozicijas.

● Dail. Vesčiūno paveikslų paroda Nepriklausomųjų galerijoje, Prancūzijoje, nuo bal. 15 d. tęsis iki gegužės 15 d. Ja globoja Menteno mēras, Alpes-Maritimes srities atstovas parlamente. Išspausdintame parodos proga informaciniame lapelyje Jean Alban pažymi, kad dail. Vesčiūnas yra pamėgęs fantastinius, nuostabius kūrinius. „Žmogus ir gamta maišosi jo drobėse metamorfozų stebukle, atgimstanciam prieš mūsų akis... Jo originalūs darbai pasižymi nuolatinio formų judesiu ir spalvų spindėjimu“.

● V. Doniela Sydnejaus universiteto išsiųstas į Europą studijų pagilinti. Jis studijavo Freiburg, Oksforde ir Heidelberg. Freiburg universitete jis sėkmingai apgynė disertaciją ir įsigijo filosofijos daktaro laipsnį. Pradės lektoriauti Sydnejaus universitete.

GEN. KONSULUI J. BUDRIUI 70 METŲ.

Lietuvos generalinis konsulas New Yorke Jonas Budrys, gegužės 10 susilaukė 70 metų.

Generalinio konsulo pareigose Amerikoje jis išbuvo jau 23 metus. Per tą laiką nusipelnė ir New Yorko miesto garbės piliečio vardą.

1933-36 jis buvo Karaliaučiuje. Klaipėdos krašto sukilime jis buvo vienas iš organizatorių ir vyriausias sukilimo vad. 1923-25 ten ėjo įvairias pareigas.

Gimęs Kaune. Gimnaziją Kaune baigė 1907. Dirbo Lietuvoje ir Latvijoje valdžios įstaigose. Karo metu buvo mobilizuotas ir į Lietuvą grįžo 1921.

● „Les Republiques Baltiques“, autorius Jan Ivanov, apima 1938-1958 metų laikotarpį. Aprašoma, kas vyko Pabaltijo valstybėse per paskutinius 19 metų — sovietų, vokiečių ir vėl sovietų okupacijoje. Primenamos sutartys su Sovietais ir jų lauzymas, Pabaltijo okupavimas, karas su vokiečiais, apžvelgiama dabartinė tų kraštų administracija, aprašomas tų kraštų naikinimas. Pažymima, kad Lietuva dėl trėmimų, emigracijos, mobilizacijos, žudymų, areštų ir tt. netekusi arti 732,000 gyventojų.

● Al. Nyka - Niliūnas dirbęs ligi šiol Baltimorėje fabrike, perina dirbti Kongreso bibliotekon Washingtone.

● Sol. St. Daugėlienė, gyvenanti Manchester, N. H., pakviesta dainuoti Notre Dame kolegijos statomoje operetėje ir tos mokyklos ruošiamame koncerte.

● Australijos švietimo m-ja paskelbė stipendijas laimėjusių mokinių sąrašus. Tarp stipendijas laimėjusių yra lietuviai: Antanas Stepanas ir Ramūnas Dunda.

● Komunistinis Čekoslovakijos teismas nubaudė pusantrų metų kalėjimo mokytoją Milos Blazek todėl, kad šis platinęs tarp mokinių katalikiško turinio knygas.

● Popiežius Jonas XXIII planuoja įvykdyti Pijaus XII planą ir įsteigti katalikų universitetą Liberijoje. Krašte yra 12,000 katalikų iš 1,500,000 gyventojų.

Aleksandr Aleksandrovič iržliai jam priekaištavo:

— Tiesiog baisu, kur jūs nuslydote, Nikolai Nikolajevič! Šitos jūsų Miroškos. Kokia duobė! O taip gi šita jūsų Lidija Pokori.

— Koteri, — taisė Nikolai Nikolajevič. — Ir — Silvija. — Tai vis tas pat, Pokori ar Popuri, nuo žodžio niekas nepasidarys.

— Bet vis dėlto, atsiprašau, Koteri, — kantriai itaigojo Nikolai Nikolajevič. Jis ir Aleksandr Aleksandrovič taip pasisakydavo:

— Dėl ko mes ginčijamės? Tokias tiesas tiesiog gėda įrodinėti. Tai gi abėcėlė. Pagrindiniai tautos slougsniai amžius nežmoniškai gyveno. Paimkite bet kurį istorijos vado vėlį. Nesvarbu, kaip tas vadinama, feodalizmu, baudžiava, arba kapitalizmu ir fabrikinė pramonė, vis vien tokios rūšies neteisingsumas jau seniai pastebėtas ir jau seniai paruoštas perversmas, kuris išves liaudį į šviesą ir viską pastatys savo vieta. Jūs žinote, kad dalinis senojo panaujinimas čia netinka, reikalingas pagrindinis lauzymas. Galbūt, jis namų sugriau. Na tai kas gi? Dėl to, kad tai yra baisu, nesėka, kad to nebus? Tai laiko klausimas. Kaipgi galima tą nuginčyti?

— E, tai juk ne apie tą eina kalba. Ar gi aš apie tai. Ką gi aš sakau? — pyko Aleksandr Aleksandrovič, ir ginčas išsiliepsnojo.

— Jūsų Popuri ir Miroškos žmonės be sąžinės. Viena kalba, o kita daro. Ir po to kur čia logika? Jokio panasumo. Palaukite, aš jums tuojau parodysiu. — Ir jis pradėdavo raustis stalčiuose įieškodamas kokio nors žurnalo su straipsniu prieštarogomis mintimis.

Jurijus Andrejevičius su malonumu klausydavosi uošvio pasakojimų. Jis dievino šitą senamaskvišką kalbą — dai nuojančią, su minkštu, panašiu į katės murkimą, atspalviu. Viršutinė Aleksandro Aleksandrovičiaus lūpa, su pakirptais ūseliais vos-vos prasikišdavo virš apatinės. Lygiai taip atsišaukėdavo drugeliu surištas ant krūtinės kaklaraistis. Kažkas buvo bendra tarp kaklaryšio ir lūpos su ūseliais, ir tas Aleksandro Aleksandrovičiaus vaizdai duodavo jaudinantį, vaikiškai pasitiktinį vaizdą.

Vėlai, beveik prieš pat svečių išsiskirstymą pasirodė Šura Šlezviger. Ji tiesiai iš kažkokio susirinkimo drąsiai žingsniu įėjo į kambarį ir iš eilės su visais sveikindamasi, tuojau pradėjo priekaištauti ir bartis.

— Sveikas, Tonia. Sveikakas, Sanečka. Vis dėlto, sutikite, tai kiauylstė. Iš visur girdžių, atvyko, apie tai kalba vis sa Maskva, o iš jūsų sužinau paskutinę. Na, bet vėliau jūs nematai. Matyt neužsitarnavau. Kur gi jis, ilgai lauktasis? Leiskite prie jo priėiti. Apstojo, kaip siena. Na, sveikas! Bravo, bravo. Skaičiau. Nieko nesuprantu, bet genialu. Tai iškart matyti. Sveiki Nikolai Nikolajevič. Aš su tavim, Ju

nio įrodymo. Aš ir be to patikėsiu. Persmulku būtų krapštytis ciklopinį įvykių priežastyse. Jie jų neturi. Tai naminė nesantikose yra savo genezė, ir po to, kai nurauna plaukus ir išdaužo indus, niekaip nesupranta, kas pradėjo. O viskas, kas tikrai didinga, yra be pradžių, kaip pasaulis. Staiga pasirodė, kad yra be kilmės, lyg tai būtų buvę visados arba iškritę iš dangaus. Aš taip pat galvoju, kad Rusijai yra lemta pirmąjį, kaip pasaulis egzistuoja, tapti socialistine karalija. Kai tas įvyks, tas mus ilgam prirenks, ir atsi budę, mes jau nesugrąžinsime sau ir pusės prarastos atminties. Mes užmiršime, kas po ko sekė ir neįieškosime paaiškinimų. Įsireikšusi tvarka apstos mus miško padairos būdu arba debesų virš galvos. Ji apsups mus iš visur, Nieko nebus kita.

Jis dar kažką kalbėjo ir visai išsiblaivė. Bet blogai girdėjo ir negerai taikė atsakymus. Jis matė sau simpatijas, bet neįstengė nusikratyti liūdesio, nuo kurio buvo pats ne savas. Ir jis pasakė:

— Ačiū, ačiū. Aš matau jūsų jausmus. Aš jų neužtar navau. Bet nereikia mylėti taip skubiai, kaip tartum iš baimės, kad netektų vėliau dar stipriau pamilti.

Visi pradėjo kvatoti ir ploti, suprattę šį jo pasisakymą, kaip sąmoningą samojų, o jis nežinojo, kur pasidėti nuo pakiusio nelaimės pavojiaus, nuo nuovokio savo nepajėgumo ateityje nesitvarkyti pagal savo valią, nežiūrint savo troškimo būti geru ir kurti laimę.

Svečiai skirstėsi. Visų nuo nuovargio buvo ištisė veidai. Žiovalys atidarinėjo ir uždarinėjo jų žandus, darydamas juos panašiais į arklius. Atsisveikinant, atskleide lango uždangą, atidarė langą. Pasirodė gelsvas priešaušris, šlapias dangus purvinuose žemės spalvos debesyse.

— O juk, matyt, buvo audra, kol mes tuščiažodžiavome, — kažkas pasakė.

— Mane pakeliui pas jus užklupo lietus. Vos spėjau atbėgti, — patvirtino Šura Šlezviger.

Tuščiamieji dar tamsiamieji skersgatvyje lašų kritimas kartojosi drauge su peršlapusiu žvirbliu čirškėjimu. Nuriedėjo griaustinis, lyg arklu nurežė per visą dangų, ir nutilo. O paskiau pasigirdo keturi pavėluoti skardūs dūžiai, kaip ru denį iš vagos išvirsta kasto pavalioti didžiulės bulvės iš pu rios žemės. Perkūnija praskaidrino dulketę ir įtabokinto kambario erdvę. Staiga, kaip elektriniai elementai, pasidardžiantumo noras, žemė ir dangus. Skersgatvį prisipildė išsiskirstančiųjų balsais. Jie kažką tęsė garsiai svarstyti, lygiai taip, kaip jie ginčijosi ir kambaryje. Balsai tolo, tilo ir visai nutilo.

— Kaip vėlu, — pasakė Jurij Andrejevič. — Eikime miegoti. Iš visų žmonių visame pasaulyje aš myliu tiktai tave, Tonia, ir tėtę.

D. b.

ČESNAKAS YRA SVEIKA

Pasiklauskite daktaro — pasiklauskite vaistininko.

Kasmet daugiau ir daugiau žmonių naudoja „Adams Pearles“, kad pasinaudotų vertingais česnako privalumais. Per šimtmečius vyrai ir moterys naudojo česnako sveikatai, tikėdami jo gydančiu ir stiprybę teikiančiu veikimu.

Česnakas yra natūralus antiseptinis vaistas ir patekęs į kūną įsisiurbia į skysčius bei audinius ir dėka savo antiseptinio veikimo, naikina bakterijas.

Pasirodo, kad česnakas labai veiksmingai apsaugo nuo nušalimų bei varginančių slogų. Dėka savo antiseptinių ir expectorant savybių, česnakas pagelbsti nuo astmos ir bronchito. Jis palengvina sunkų kosulį, atliuosudamas ir panaikindamas tirštus, smaugiančius skreplius ir įgalina laisviau ir lengviau kvėpuoti. Česnakas turi antiseptinių savybių, kurios apsaugo ir sunaikina pūliavimus, tuo būdu padėdamas išlaikyti kraujo srovę laisvą nuo nešvarumų, o be to apsaugo sistemą nuo palinkimo į artritą ar reumatizmą.

Adams Garlic Pearles (česnakas) yra mažos, želatinos kapsulės, kurios turi savyje kondensuotos česnako alyvos, stipriausios ir labiausiai pribrendusios formoje, tačiau neturi kvapo ar skonio ir tūkstankiai patenkinančių vartotojų visame krašte giria ši puikų natūralų vaistą dėl jo taip vertingų jį patirtų savybių. Adams Garlic Pearles garantuotai padės ir jums arba jūsų pinigai bus jums sugrąžinti.

Nusipirkite Adams Garlic Pearles pokelį vaistinėje dar šiandien ir patys įsitikinsite, kad jums jis padės. Jūs būsite patenkinti taip padarę.

—BEKVAPIS—BESKONIS—KAPSULIŲ FORMOJE—

KAIP VERTINAMA BALIO DVARIONO IR BALIO SRUOGOS NAUJAI SUKURTA OPERA „DALIA“

Balys Sruoga vienu iš paskutiniųjų savo kūrinių prieš mirštantį dramą „Apyaušrio dalia“, pagal kurią rašytojas J. Mackonis parašė operai tekstą libretu, o muzikas Balys Dvarionas pagal tą libretą parašė muziką. Opera tačiau pavadinama sutrumpintu Sruogos pavadinimu „Dalia“ (II v.), priešais (III v.) ir kodėl taip padaryta, kol kas galima tikėtis spėlioti. Greičiau sia yra taip, kad Sruoga parašė grynai literatūrinį veikala, o to Lietuvos okupantui neužtenka, todėl jis pajungė jauną rašytoją, J. Mackonį, kad jis Balį Sruogą „pataisytų ir papildytų“ tuo, ko reikalingas maskvinis okupantas.

Čia dedama ištrauka iš muziko ir dirigento A. Kalinausko pasakymo apie „Dalia“, paskelbto „Lit. ir Menas“ savaitraštyje, leidžiamame Vilniuje. Seka ištrauka.

„Gal būt, ne kiekvienas išradimo kompozitoriaus muzikos taktas pasižymi originalumu, tačiau visi jie kupini ekspresijos, gyvo, nuoširdaus jausmo. „Dalis“ muzika — augšto profesonalinio lygio, joje gausu stiprių dramaturginių momentų, operiškai iliustratyvių (gera žodžio prasme) epizodų, nuoširdžios, jaudinančios lyrikos, sveiko liaudiško humoro ir volékio.

Po rūscijų operos įžangos akordų girdime puikų valstiečių chorą-raudą. Vykusi vyskupo Masalskio muzikine charakteristika, paremta liturginės muzikos intonacijomis. Įdomiai kompozitoriaus sumanyti ir abu pirmojo veiksmo seviniai šokiai: menuetas ir gavotas, kurių archaiskoje formoje jaučiama nūdienė muzikinė kalba.

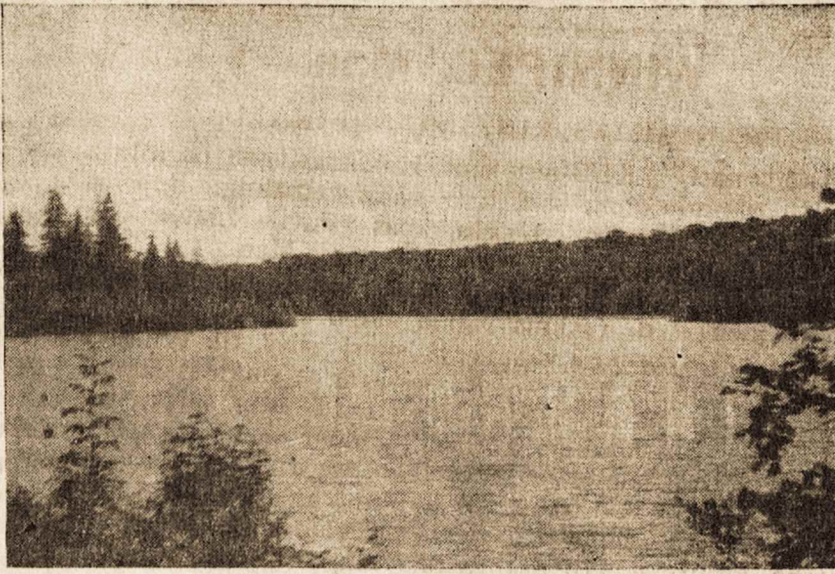
Gerai operoje atkurtos liaudies masinės scenos, nes, kaip žinome, liaudiškos intonacijos

kompozitoriaus stichija. Skambus I v. merginų choras, dar gražesni II v. masiniai liaudies chorai bei šokiai, primenantieji liaudiškas „klarnetines“ polkutes. Operos muzikoje nestinga ir kovingų intonacijų. Valstiečių-sukilėlių choras „Sužaibusos rasoj dalgelė“ (II v.), priešais (III v.) ir kt. yra ištikrųjų pakilūs, mobilizuojantys.

Dramaturginiu atžvilgiu be ne pats stipriausias yra ketvirtasis operos paveikslas. Jame muzika pasako viską, ko ne girdime tekste ir ką žiūrovui kaip tik ir reikia pasakyti. Šis meistriškas potekstės perteikimas orkestrinėmis priemonėmis yra tikras operos muzikinės dramaturgijos pavyzdys. Taip pat gerai ir operos muzikos audinį įkomponuotas liaudies diskas Skudučio paveikslas.

Liaudiškos intonacijos jau čiamos ir tuose operos puslapiuose, kurie sukurti vaizniausio miesto romano principu. Prie jų, visų pirma, priiskirtina Dalios arija I veiksmo, Dalios ir Jurgelio duetai II ir IV veiksmuose. Šiuose epizoduose autorius toliau veda tą nuoširdžios, kiek romanotiškos išraiškos liniją, kurią jis pradėjo savo išpopuliarėjusia daina „Žvaigždutė“.

„Daliuje“ kompozitorius be veik nesinaudoja leitmotyvų technika: kiekvienam naujam siužeto vingiui operos autorius parašė naują muziką, skirtą būrakteristikai, paremta liturginės muzikos intonacijomis. Tik pačioje operos pabaigoje — Dalios mirties scenoje — girdime muzikinę reminiscenciją iš I v. Dalios arijos. Gi muzikinės-tematinės medžiagos vieningumu pasižymi tik IV-is operos paveikslas. Gal dėl tos priežasties pati opera vietomis turi kiek epizodinį charakterį. Vieningesnės muzikinės temos

Tai ne jūra tiviliuoja ir ne Atlanto pakrantė, bet tikriausias „Dainavos“ ežeras, prie kurio kuriasi lietuvių vasarvietė. „Dainava“ sparčiai auga — čia vasarnamius pasistatė dail. J. Akstinas, A. Lapinas senj., V. Pėteraitis, p. Aneliūnas, baigia statyti pp. Malaiškų šeima ir tt.

būtų ją, be abejo, labiau sucentravusios dramaturginiu požiūriu; kartu tai padėtų geriau išryškinti atskirų veikėjų charakteristikas, nesitenkinant vien atskirų scenų ir epizodų muzikiniu aprašymu.

Pripažįstant visus operos muzikos privalumus, joje vis dėlto pasigendama vieningo ištinio veiksmo. Čia iš dalies kaltas ir libretas, kuriame gausios statikos (pavyzdžiui, I-o veiksmo deklaratyvus finalas).

Libreto autoriui J. Mackoniui daugelyje vietų nutolus nuo originalo — B. Sruogos dramatos, pasidarė neaiškios kai kurių pagrindinių veikėjų linijos. Jeigu žiūrovas jaučia ir suprant Masalskį, Tyzenhauzą, Radvilą ir Dalią, tai ne kiekvienas Jurgelio ir ypač Jievos poelgis bei jų dainuojami žodžiai yra logiški ir pateisinami. Sunku pateisinti ir dirbtinai sudarytą Dalios — Ievos — Jurgelio „trikampį“: jis neturi nei logiško emocijų prado ir todėl daugelyje vietų skamba faisu. Apilamai labai dėkingas Jievos vaidmuo dėl libreto trūkumų praranda veiksmingumą. Jei operos pradžioje šis personažas piešiamas gražiai ir sumaniai, tai su kiekviena nauja scena jis netenka savo tragedinio krūvio.

Gana blankiomis spalvomis nutapytas ir ir deklaruoja Jurgelis. Kompozitorius ir libretistas, matyt, norėjo plačiau išvystyti Dalios ir Jurgelio meilės temą, tačiau tai jiems nepilnai pavyko. Jurgelis neturi tų šiltų, kiek romantiškų tonų, kuriuos randame B. Sruogos dramoje.

Vertėtų pagalvoti ir apie operos finalą. Atrodo, kad autoriai teisingai pasielgė, nepanau doję pastatyme dramatos paskutiniojo, gana proziško paveikslą — operos veiksmas baigiasi ant Žvelgačio kalno. Tačiau finalinė Dalios — Jurgelio scena kiek sumenkina liaudies sukilimo epopėją, suteikia operai siauroką asmeniškų interesų pobūdį. Ar ne be reikalo atsiakyla puikių B. Sruogos apibendrinančių žodžių, idėjų ir Skudučio — liaudies sąžinės — lūpas:

— Gyvenimėliu gulbele lekei... Apyaušrio išauštant nesulaukei... Paskambinsiu, širdel, kuo tavo vardas Po Lietuvėlę vargstančią skambėtu.

Visų apyaušrių dalele... Vietoj to scenoje matome Jurgelį, isteriškai sušunkantį „Dalia!“ ir kartu su Dalios mirtimi kažkodėl simboliškai dan guje užgėstančią žvaigždutę. Tiesa, sukilimas pralaimėtas, maitiška dainelė, uždainuoja iš

ant kalno „kapas šalia kapo“. Tačiau juk ką tik pati Dalia sakė, kad „bus dar žygių žygiai“, ir būtų įspūdingiau, jei žvaigždės negestų beviltiškai, o sukilimo garsas „po Lietuvėlę vargstančią skambėtu“, vis susbeteisius ragindamas į naują kovą“.

Taip rašo A. Kalinauskas. Atrodo, kad jis teisingai yra supratęs B. Sruogos mintį ir daro logiškas išvadas. Kodėl gi nesilaikoma logikos? Turbūt todėl, kad iš viso sovietinis gyvenimas tuo ir stiprus, kad nežiūri logikos ir daro taip, kaip naudingiau diktotų rinei okupacijai. A. Kalinauskas tur būt nepagalvojo, ką reikėtų „į naują kovą“. Nauja ko va okupacijai neprimtina, to dėl ir B. Sruoga falsifikuoja mas. Juk visos priemonės okupacijai tinkamos...

LIETUVOJE MIRĖ ŽYMUS SKULPTORIUS

Bronius Pundzius.

„L. ir M.“ apie Br. Pundzių rašo jo vyresnis kolega skulptorius J. Mikėnas. Suminėjęs, kaip Pundzius veržėsi į meno pasaulį, kaip Lietuvos Nepriklausomybės laikais mokėsi Paryžiuje, kokia jų buvo pažintis ir santykiai, J. Mikėnas taip rašo:

„Netekome Broniaus Pundziaus, netekome žmogaus, pedagogo, kūrėjo

„Po karo atkūrus Kauno Valstybinę taikomosios ir dekoratyvinės dailės institutą, Br. Pundzius kurį laiką buvo skulptūros katedros dekanu. Vėliau visą laiką dirbo mano vadovaujamose katedroje Kauno institute ir — iki paskutinio gyvenimo dienų — Dailės institute Vilniuje.

Didžiulį autoritetą Br. Pundzius turėjo studentų tarpe. Studentai jį labai mylėjo ir gerbė. Koreguodamas darbus, jis kalbėjo trumpai, tiesiai, net stačiokiškai, tačiau giliai, kaip didelis savo specialybės žinovas. Jo pastabos visada pasiekdavo savo tikslą, buvo suprantamos studentams.

Br. Pundzius buvo dailininkas, kuris tikrai gyveno savo kūryba pilna to žodžio prasme. Jo darbo metodas buvo savotiškas. Be galo ilgai jis apmąstydavo savo sumanymus, bet kai pradėdavo dirbti — dirbo be pertraukos. Mums tekdavo kartais dirbti šalimais, netoli vienas kito. Pundzius lipdydavo be pertraukos, dirbdavo kalbėdamas su savim. Vadinasi, darbas jam nelabai sekasi. Paskui nutyla, o praėjus kiek laiko, uždainuoja senovišką žemaitišką dainelę, uždainuoja iš

DOVANŲ SIUNTINIAI Į SOVIETŲ SĄJUNGĄ IR KITUS UŽIMTUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir kitų informacijų

pas Montrealio atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI PASITIKĖTI

Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

INTERNATIONAL GIFT PARCEL SERVICE

1126 SHERBROOKE ST. WEST. Tel.: VI 4-4860

Montreal 2, P. Q., Canada.

PADĖKOS

Nuoširdžiai dėkojame už padarytą mums staigmeną mūsų sidabrinių vestuvių proga. Tėveliui Klebonui J. Bobinui už atlaikytą Sv. Mišias mūsų iniciatorei p-lei Marijai Arlauskaitėi, rengėjams ir visiems pasidarbavusiems, kurių pastangomis taip sėkmingai pavyko toks puikus parengimas. Teko sužinoti, kad p. J. Trumpa, p. A. Girmienė, p. L. Gudai, p. S. Barauskai, p. A. Stonkienė, p. A. Juškievič, p. J. Leknickas, p. O. Kreivienė, p. J. Skinkis, p. Džiaugis, p. J. Valiulis ir p-lė M. Arlauskaitė sėkmingai sukvietė tiek daug mūsų draugų.

Labai ačiū Vytauto Klubui už suteiktą svetainę dovanai, o ponions A. Juškievič ir N. Kriščiūnienėi už tokią puikią

lėto, bosu — „Mes razbainikėliai“... Vadinasi, darbas eina gerai, skulptorius patenkintas...

Iki paskutinės savo gyvenimo dienos Bronius svajojo apie darbą. Gulėdamas ligoninėje Maskvoje ir Vilniuje, skulptorius visą laiką prašė atnešti jam plasteliną, — jis norėjo kurti.

Daug puikių monumentalaus dekoratyvinio charakterio skulptūrų (tai buvo dailininko stiliaus pagrindas) sukūrė Bronius Pundzius. Jos amžinai bus los apie šį didelį žmogų ir kūrėją. Nemaža sumanymų dailininkas nusinėšė su savim į kapus, nemaža jų liko eskizuose ar neišbaigtų. Mūsų skulptoriai, vyresnieji ir jaunimas, ėmėsi garbingo išpareigojimo — užbaigti Broniaus Pundziaus pradėtus darbus. Tebūna tai mūsų pagarbos ženklas brangiam žmogui ir kūrėjui.

Juozas Mikėnas. ● Melburno lituanistiniam kursams buvo pakviestu ir suteiko pamokas dėstyti sekantieji mokytojai: Kursų vedėja E. Žižienė; mokytojai: A. Vingis, R. Pumputienė, J. Švedas, N. Butkus, D. Švedienė, Vacbergas, Klupšas ir A. Zubras.

Reiškiame tikrą lietuvišką ačiū visiems! Jonas ir Petrutė Juškevičiai.

STANDARTINIAI SIUNTINIAI LIETUVON

Medžiagos, rūbai, avalynė, vaistai, maistas, siūvamos mašinos, laikrodžiai ir kt.

per

Lithuanian Trading Co. London, England.

Montrealyje Atstovas

Aug. MYLÉ

991 St. Elizabeth Str. Montreal 18, P. Q.

Tel. UN 1-1176.

SIUNTINIAI PILNAI APDRAUSTI.

Skambinkite, pristatysiu pavyzdžius ir katalogus.

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE

BALTIC

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

SAV. K. KIAUSAS ir J. ŠIAUČIULIS yra tos srities specialistai su 22 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.

Lietuviams nuolatida.

Adresas: 547 Lafleur Str., Ville LaSalle, Montreal, P. Q., Tel.: DO 6-3884.

BELLAZZI - LAMY, INC

PO 8-5151 7679 George St., Ville Lasale.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.

Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

SIUNTINIAI

LIETUVON IR Į KITUS SOVIETŲ KRAŠTUS

per ANGLIJĄ ir ŠVEDIJĄ.

Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis

per Janiną ADOMONIENĘ.

Siunčiame įvairiausius vaistus, gydymo reikmenis, medžiagas, drabužius, odas, avalynę, siuvimo mašinas, akordeonus, dviračius, maistą ir tt.

Užsakymai iš kitur primami paštu.

Siuntiniai pilnai apdrausti.

Kreiptis: 1319 St. Germain, Vile St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

LIUDESIO VALANDOJE

KREIPKITES PAS

Laidotuvių Direktorių

C. Halpin Funeral Home Reg'd.

KOPLYCIA VERDUN — WILLIBRORD AVE

4500 VERDUN Ave., Verdun. — Tel. PO 9-1193

WELLAND, Ont.

Š. m. birželio 6 d., šeštadienį,

Wellando Medžiotų - Meškeriotų Klubas

„LITUANICA“

ruošia didelį

kartūno balių - gegužinę

kuris įvyks

visiems gerai žinomoje St. Stephens salėje,
WELLANDE, Ont. (kamp. E. Main ir Port Robinson Rd.)Programą išpildys Buffalo filharmonijos orkestro smuik
ninkas L. HAJOŠ, buvęs Lietuvos Valst. Operos koncert
meisteris. Gros geras orkestras, veiks įvairūs buketas.
Programos pajavairinimui bus dvi loterijos—piniginė ir fantų.Trims gražiausioms kartūno suklelės
bus skiriamos vertingos dovanos.

Pradžią 3 val. po pietų.

Kviečiame visus atsilankyti į šią įdomią ir pirmą
šiais metais gegužinę.

Klubo Valdyba.

WINNIPEG, Man.

PRANEŠIMAS RINKIMŲ REIKALU

Vadovaudamasi KLB-nės Krašto V-bos pranešimu, skelbiame, kad Winnipeg miesto ir jo provincijoje KLB-nės Krašto Tarybos rinkimai įvyks birželio mėn. 7 d. (skelbiame) nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Nuo ryto iki 5 val. po pietų rinkimai vyks Šv. Kazimiero lietuvių bažnyčios salėje, 432 Elgin Ave., o nuo 5 val. iki 9 val. rinkimai perkliami į J. Demerecko krautuvę 170 Isa bel St. (Pagrindas KLB Tarybos rinkimų taisykl. 31 p.).

Sulig tų taisyklių punktu 10b. pranešame visuomenei, kad rinkimų sąrašai yra išskatinami lietuvių parapijos salėje, — suinteresuoti rinkimais, gali pasitikrinti ir gauti reikalingą informaciją, o taip pat ir p. Demerecko krautuvėje.

Be to, skelbiame, kad Mc. Gregor, Man. ir jos apylinkėse gyvena lietuvių, suinteresuoti rinkimais, gali pasitikrinti ir gauti reikalingą informaciją, o taip pat ir p. Demerecko krautuvėje.

W A W A, ONT.

AUKOJO TAUTOS FONDUI

Aukojo po 10 dol.: L. Bane lis, J. Žilys; po 5 dol.: J. Vins lovas, B. Jacka, V. Mickus, V. Mitrikas, L. Armalis; po 3 dol.: A. Grušys; po 2 dol.: P. Gru šas, J. Žarunas, L. Laiacman ir E. Laikops (iatviai); po 1 dol.: A. Bekintis, A. Sidabris, R. Novicki ir T. Kozak. Viso Vasario 16 minėjime suaukoto 60 dol.

Jau ketvirtą kartą, kai Wawos lietuvių aukoją Tautos Fondui. Nors Wawos lietuvių kolonija yra labai maža, tačiau suaukoto suma rodo pasiryžį

menę paremti ir išlaikyti, nes tam yra daug priežasčių, jeigu ir tai žiūrėjime ir ne iš tautinės ar lietuviškos pusės. Neseniai vienas lietuvis atsiėmė savo žmoną iš Lenkijos. Be kitų dokumentų jam reikėjo pristatyti Lenkijos valdžios įstaigoms ir vietos bendruomenės pažymėjimą. Be to, visiems žinomi Vatikano įvykiai, kur pasiūsti bendruomenių ir kitų organizacijų raštai mūsų reikalui nors dalinai padėjo.

Po valdybos veiklos pranešimo, buvo duotas valdybai klausimas, ką valdyba padarė dėl Vatikano įvykių. Į tai valdybos pirmininkas K. Stankevičius paaiškino, kad valdyba svarstė šį klausimą ir norėjo pasiūsti Vatikano raštą, bet nutarė palaukti ir belaukiant reikalai patys susitvarkė. Šį laukimą K. Stankevičius motyvavo tuo, girdi, kai iš karto prisiūnčia ma daug laiškų, tai jie neturi

suoti rinkimais, gali pasitikrinti ir gauti reikalingą informaciją pas Povilą Liaukavičių Mc. Gregor., Man.

Tačiau, kad ta apylinkė ne veikia kaip seniūnijos rėmuose, balsuoti galės, tik Winnipege, nes atskira rinkimų komisija ten nesudaroma, tačiau rinkimas, vadovaudamasis KLB-nės Tarybos rinkimų taisykle 48 punktu, galės balsuoti paštu, bet privalo laikytis paskelbtų taisyklių tvarkos.

Pagrindas: KLB-nės Tarybos Rinkimų Taisykl. 17 p. ir KLB-nės Krašto V-bos plane šimas.

Balsuoti yra kiekvieno susi pratusio lietuvių pareiga! Rinkimų Komisija Winnipege.

NL red. pataria Winnipeg rinkimų komisijai gauti mašinę ir surinkti iš Mc. Gregor apylinkės lietuvių balsus. Būti praktiškiausia.

VILNIAUS NAUJIENOS

Iš lenkiškų šaltinių

Londoniškis „Dziennik Pols ki“ balandžio 7 d. Nr. 83 p. duoda tokią žinutę: Lietuvos mokslininkas išrado naują, lengvą būdą jūros žuvisms gaudyti. Įleidžiamas į jūrą elektros žuvis, lyg magnetas geležį. Žuvis, paliestos elektros srovės, tampa bejėgė, ir jas be jokių sunkumų galima semti į laivą.

Tame pačiame numeryje išspausdinta korespondencija, antrašte: „Tikintieji klūpo prie Aušros Vartų, lenkai slepiasi Vilniuje“. Laikraščio „Życie Warszawy“ korespondentas lankėsi Vilniuje, kai jis pats rašo, „beįsiskodamas lenkų“. Gatvėse korespondentas tik vienur kitur užgirdo kalbant lenkiškai, bet vėliau paaiškėjo, kad daugelis lenkų slepia savo kilmę.

Jis patyrė, kad veikia daug bažnyčių. Tas korespondentas rašo: „Prie Aušros Vartų klūpo būrelis moterų. Tikintieji ir kai kurie netikintieji, gerbiami kitų religinius jausmus, pradedami nusiima kepurės“.

Varšuvos laikraštiniškas norėjo gatvėse, viešbučiuose ir restoranuose patirti, kaip dažnai ten girdima lenkų kalba. Pradžioje girdėjo kalbant tik lietuviškai ir rusiškai. Jis greit išsitikino, kad daug asmenų kalba rusiškai, matyti, dėl to, jog nereikėtų rodyti savo lenkiškos kilmės. Vienok vienur kitur užgirdo ir lenkų kalbą. Gatvėje sutiko porėlę, kalbančią lenkiškai. Vėliau krautuvėje sutiko tris jaunuolius, kalbančius senu vilnietišku akcentu. Geležinkelio stoties informatorė išvyk pradėjo kalbėti lenkiškai. Viešbutyje korespondentas surizikavo kreiptis į telefonistę lenkiškai. Toji nušėbo: „Iš kur tamsta žinau, kad aš kalbu lenkiškai? Jei nant į viešbučio restoraną, du rinkininkas parsiškė svečiams pažodžiui: „Miejscow netu“.

Telefonų knygoje daug lenkiškų pavardžių. „Życie Warszawy“ skaičiuoja, kad visoje Vilniuje yra apie 300.000 lenkų. Dauguma lenkų gyvena kaime. Septyniuose rajonuose jie sudaro žymų gyventojų skaičių, o nekuriuose dargi daugumą.

„Życie Warszawy“ rašo, kad lenkai, dabar gyvenantieji Vilniuje, nusistatę ten ir pasilikti. (Repatriuoti į Lenkiją nema no).

Vilniuje kom. partija leidžia laikraštį „Czerwony Stadar“ ir dar 7 lenkiškus rajoninius laikraščius. Vilniuje veikia 300 lenkiškų mokyklų. Pedagoginis Institutas ir kelios vidurinės mokyklos. Kasdien į Vilnių ir jo apylinkes ateina iš Lenkijos 5 su puse tūkstančių laikraščių, kurie akimirka išgdomi.

DAINININKAMS — MUZIKAMS

Neatidėliokite iki PASISEKI MO — kirkite jį patys.

Įrašykite į plokšteles jūsų mėgiamus muzikinius dalykus. Tai bus jūsų geriausias prisistatymas teatro savininkams, šokių salei, naktiniam klubui ir t. t.

Uždirbkite parduodant savo talento vaisius.

HI-FI Recording Studio
(Home Recording Service)

4044 Ontario St. E.,

Montreal — LA 6-7521.

nės mokyklos. Kasdien į Vilnių ir jo apylinkes ateina iš Lenkijos 5 su puse tūkstančių laikraščių, kurie akimirka išgdomi.

Knygynuose daug lenkiškų knygų. Kaip ir seniau, labiau siai mėgstami rašytojai: Sienkevič, Prus, Orzechowska, Kraševski, Mickevič. (E. L.).

PEV SEIMO TELEGRAMA HERTERIUI

Ryšium su Čekoslovakijos ir Lenkijos satelitinių vyriausybų žygiais išsprauti savo atstovus į Ženevos konferenciją, Pavergtųjų Europos Vals tybių Seimas gegužės 13 musė telegramą Valstybės Sekretoriui Herteriui. Joje pabrėžiamas Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Latvijos, Lietuvos, Lenkijos, Rumunijos ir Vengrijos laisvųjų atstovų gyvybinis susirūpinimas europinėmis problemomis ir pagrįstas reikalas šių valstybių laisvomis vyriausybėmis dalyvauti visose dėl šių problemų sprendimo derybose. Čekoslovakijos ir Lenkijos dabartinės vyriausybės — sako telegrama — nėra iš tautos, per tautą ir tautai, o yra svetimos galybės jėga užkartos ir jos tikslams tarnaujančios. Todėl PEV Seimas ginčija toms vadiniams vyriausybėms teisę atstovauti Čekoslovakijai ir Lenkijai ir prašo Valstybės Sekretorių to kias sovietų machinacijas atmesti. O jei konferencija ras tų Lenkijos ir Čekoslovakijos dalyvavimą konferencijoje reikalinga, tai šioms valstybėms atstovauti, nesant jų laisvų vyriausybų, turi būti pakviesti jų egzistiniai veiksniai, atstovaujant šioms valstybėms PEV Seime.

● Kauno klinikinės ligoninės rentgeno skyrius gavęs iš Vengrijos naują rentgeno aparatą, kuriuo bus galima atlikti ir lenkiškų mokyklų. Pedagoginis Institutas ir kelios vidurinės mokyklos.

RINKIMAI Į KANADOS LIET. B. KR. TARYBĄ

įvyks 1959 m. birželio 7 d. Wellande, 82 Lincoln St. East. (P. Stankevičiaus bute) nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Minėtame laike, kviečiami Wellando, Niagara Falls ir Port Colborne lietuviai dalyvauti rinkimuose ir atlikti lietuvišką pareigą.

Be to, primename, kad Wellando apyl. lietuviams pranešimai bus išsiuntinėti paštu, tačiau, dėl kokių nors priežasčių, negavusieji prašomi vadovau eis šiuo pranešimu.

Norintieji pasitikrinti, ar yra įtraukti į balsuotojų sąrašus, gali tai padaryti 10 dienų laikotarpy prieš balsavimą, numatytoje rinkiminėje būstinėje, augščiau išvardintu adresu.

Wellando Apyl. Rinkiminė Komisija.

VISI Į WELLANDĄ.

Kaip jau anksčiau buvo lietuviškoje spaudoje rašyta, Wellando Medžiotų ir Meškeriotų klubas „Lituanica“ ruošia didžiulį kartūno balių - gegužinę, kuri įvyks birželio 6 d., visiems gerai žinomoje St. Stephens salėje kampas East Main St. ir Port Robinson Rd., Welland, Ont.

Pradžią 3 val. po pietų.

Programą išpildys garsus smuikininkas L. Hajoš, kuris keliolika metų yra buvęs Lietuvos Valst. Operos koncertmeisteriu ir Kliapešdos, vėliau Kau no konservatorijos muzikos mokytoju, dabar gyvenantis Amerikoje.

Bus skiriamos trys vertingiausios dovanos už gražiausią

TAISAU

televizijos ir radio aparatus.

Albinas Pranevičius.

PO 8-5566

Darbas garantuotas.

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

D. E. BELANGER & SONS

18 METŲ JŲSŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259—3 Ave.,

Ville Lasalle.

PO 8-4588.

J. GRAŽYS

SIUVU NAUJUS IR
TAISAU SENUS
KAILINIUS PALTUS.
DUODU GERĄ KAILIŲ
PASIRINKIMĄ.DARBĄ ATLIEKU
SAŽININGAI
IR ŠVARIAI.KAINOS PIGESNĖS
KAIP KITUR.

6820—43 Ave. Rosemount.

RA ymond 1-6005.

Kreiptis bet kada.

Muskrat
paltus
duodu gerom
sąlygom
išsimokėti

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose
Vidaus ligų, akuserijos ir venerinių ligų specialistas.
3537 PARK Ave, Montreal. Tel. VI 5-7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

Perka - parduoda žemę, sklypus, pelningus namus.

prez. J. Skučas, RA 2-6152, 6966-44 Ave. Rsmnt.

Izd. E. Griganavičiūtė RA 7-4097.

Reik. ved. P. V. Zubas PO 6-5421.

Vietoj rašymo - pasikalbėkite su savo artimaisiais!

Jūs turite tėvynėje savo brangius tėvus, gimines ar draugus. Jūs labai noriai jiems rašote ir net trumpiausias jūsų laiškelis suteikia jiems daug džiaugsmo.

Štai dar geresnis būdas jiems pradžiuginti:

Kalbėkite jiems, įrašant savo balsą į nedidelę plokštelę; kalbėkite jiems visa šeima, neišskiriant nei vaikų.

Mes įrašome į plokštelę jūsų balsus mūsų studijoje ar jūsų namuose. Vieną hi-fi plokštelę galima net už \$4.50.

HI-HI RECORDING STUDIO

(Home Recording Service)

4044 Ontario St. East,

Montreal, P. Q.

LA 6-7521.

Sta Nu DE LUXE DRY CLEANERS

117—6th AVENUE, LACHINE

ME7-6727

Sav. P. RUTKAUSKAS

M. MAČIUKAS

VYRISKŲ IR
MOTERISKŲ RŪBŲ

SIUVĖJAS

AUGSTOS KOKYBĖS

RANKŲ DARBAS

ANGLISKOS MEDZIAGOS

79 ir 81 St. Zotique St. E.,

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 36, Que. Tel. Raymond 7-3120.

12 metų patyrimas.

HAMILTON

KLB KRAŠTO TARYBOS RINKIMAI HAMILTONE

K. L. B. Krašto Vaidybos pu lenkų katalikams, kurių sk parėdymu, birželio mėn. 7 d., aičius yra bent dešimteriopai sekmadienį, visose apylinkėse įvyks Kanados Lietuvių B-nės IV Krašto tarybos rinkimai. dyti lietuviams sumanoma ir Hamiltono Apylinkėse mini mi rinkimai bus augščiau pami nėsio 27 d. pas komisijos pir mininką J. Stonkų, 102 Onta rio Ave., Hamilton. Telef. 1A 8-5090. Rinkimų Komisija.

KRAŠTO TARYBOS

suvažiavimas esąs numatomas šaukti Hamiltone rugsejo 5—6 d. d. Malonu, kad Krašto Valdyba gerbia mūsų koloniją, tik deja, netinkamu laiku, nes tom pat dienom vyks ir Kana dos Lietuvių Diena. Sakoma, kad už šaukimą yra šie moty vai: naujos Krašto Tarybos na riai, šiaip ar taip vyks į Hamil toną, tad ta pačia proga, kodėl nesusaukti sesijos? Tačiau rei kia prisiminti, kad Lietuvių Dienos pati programa bus jau perpildyta, o Krašto Tarybos nariai (kaip ir kiekvienais me tais) suvažiavimo dienotvar kės nagrinėjimo „greitį“ padi dins iki maksimumo, tokiu bū du, neišsprendžiant iš esmės nė vieno klausimo, gal tik su darant naują Krašto Valdybą. Tačiau praktiškai imant, vertė tų nors kartą Kr. Tarybai po sėdžiams skirti dvi pilnas die nas, pav. spalio ilgąjį savait galį, o Hamiltonas tuo laiku, mielai sutiktų priimti Kanados lietuvių „parlamentarus“.

CATHOLIC EXPANTION

Fund — vaju vykdomas Ha miltono diacezijoje. Kaip žino me, mūs parapijai yra paskir ta 20 tūkst. dol. suma, tuo tar

pu lenkų katalikams, kurių sk aičius yra bent dešimteriopai didesnis — tik 50 tūkst. Jeigu tai būtų garbės klausimas (ir IV Krašto tarybos rinkimai. dyti lietuviams sumanoma ir Hamiltono Apylinkėse mini mi rinkimai bus augščiau pami nėsio 27 d. pas komisijos pir mininką J. Stonkų, 102 Onta rio Ave., Hamilton. Telef. 1A 8-5090. Rinkimų Komisija.

LIET. NAMŲ KINE DELTA

ši ketvirtadienį, gegužės 28 d. pradėdamas rodyti labai gra žus filmas „Tom Thumb“ su Russ Tamblin ir A. Young ir „Scared Stiff“ su Dean Mar tin ir Jerry Lewis. Jie eis pen kias dienas.

Gegužės 3 d., prasidės labai šiuurpus filmas apie „Titanic“ laivo 1913 m. nuskendimą, ku ris visiems lietuviams bus tik rai įdomus. Jis pavadintas „A Night to Remember“ su Ken neth More ir Jill Dixon ir ant ras filmas „Nor the Moon by Night“.

Kviečiame visus tautiečius šiuos įdomius filmus pamatyti.

HAMILTONO LN ĮSIGYJI MO KELIAS

ištisai aštriais dygliais nubars tytas. Kada vieni tautiečiai iki beribio pasiaukojimo juos nori pristiekti iki lietuviško ce ntro Hamiltone, kiti su nema

A. LIUDŽIUS, B.L.

Viešasis Notaras
(Notary Public)

Advokatas iš Lietuvos.

Namų, žemės ar bet kurio biznio pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas ir visi kiti notariniai reikalai. Teisiniai patarnavimai. Morgičiai.

Įstaiga: JA 7-5575;

Namų: FU 3-8928.

20 King Street East,
Hamilton.

žesne aistra juos nori suardy ti. Ir vieni ir kiti save laiko ge rais lietuviams — patriotais, bet kurie tie tikrieji yra paliekame spresti visuomenei.

VI LD informatorius K. Ba ornas rašo, kad LD koncertui sekmadienį pasamdyta „Pala ce“ kino salė už 200 dol., mo tyvuojant (ankščiau buvo jo rašyta), kad L. Namų salė, tu rint 927 kėdės ir 75 stovimas vietos, bus per maža.

Ši LD org. k-to sprendimą reikia nuoširdžiai apgailestau ti, nes lietuvis paniekino savo brolio tautiečio gerą valią ir pasirinko svetimuosius. LN sa lė koncertui jokių būdu nėra maža — duok Dieve, kad ji pilna prisirinktų. Pagaliau, kaip Motinos dienos minėjime gerai žinoma lietuviškų reika lų rėmėja S. Rakštienė rašan čiam išsireikšė, — „Aš mie liau savuose LN pastovėsiu, ne kaip svetimoje salėje minkštai sėdėsiu!“ — yra grynai tiesa ir atstovauja daugumos hami toniečių nuomone. Kam gi pa galiau 420 tautiečių sudėjo stambią sumą, kuriam galui puikiai atremontavo sceną? Ar gi tam, kad sava salė tuščia stovėtų, o kitiems mes pinigų neštumėm? Kai reikia salės mi nėjimams dovanai gauti — ei name į Liet. Namus; organiza cijos bent 4 kambariai duoti visiškam jų naudojimui be at lyginimo, o kada proga iškil mingesnė — tad savo namus paniekinam. Pretektas, kad jie permaži, neturi jokio rea laus pagrindo. Pagaliau ateitis parodys. Ir kaip reikės LD or ganizatoriams jaustis, kad ir LN salė koncertui bus buvusi perdidelė! Ta mums rodo eih niai parengimai, kurių lankyto jų trečdaliu mažiau negu anks čiau būdavo.

Atrodo, dabar jau bet koks apeliavimas į VI LD org. k-tą neras atgarsio, nes salė jau ga lutinai išnuomota. Nežiūrint to, mano, kaip LN V-bos p-ko pareiga paaiskinti nariams ir visuomenei tikrąją padėtį ir pareikšti apgailestavimą, kad mes lietuviai, tautiniame soli darume dar esame vaiko an žiujė.

St. Bakšys, LN V-bos p-kas.

A. E. McKAGUE

Barrister and Solicitor

Advokatas ir Notaras

Tel. EM 4-1394, EM 4-1395

1008 North Ontario Bldg.

330 Bay Street,

TORONTO 1, Ontario.

Lietuvio Advokato Įstaiga

VICTOR D. ALKSNIS

Advokatas-Notaras

62 Richmond St. West

Room 301

(kampas Bay & Richmond)

TORONTO, ONTARIO

Telefonai

Įstaigos Namų

EM 2-2585 ST 8-5088

Lietuviai advokatai

NEIMAN, BISSETT

& SEGUIN

Barristers, Solicitors,

Notary Public.

35 Heyden Street

(netoli Bllor ir Yonge)

Toronto 5, Ont.

Tel. Office WA 4-9501

Res. BE 3-0978

TAUPYK IR SKOLINKIS BANKELYJE „TALKA“.

Išduodamos paskolos iki 3.000 dol., morgičių paskolos iš 7% iki 50% turto vertės.

Indėliai, paskolos ir nario gyvybė apdrausta.

Darbo dienos: antradieniais ir penktadieniais 6 — 8 val. vak., Minden Building, 20 King St. E., notaro A. Liudžiaus istaigoje II aukšte, tel. JA 7-5575. Sekmadieniai si2—2 val. p. p., Parapijos bibliotekoje, 58 Dundurn St. N. Susirašinėjimo adresas 15 Homewood Ave.

LONDON, Ont.

PASKUTINĖ PROGA GERAI PRALEISTI VAKARĄ IR PASISOKTI!

Gegužio 2 d. įvykęs nuotai i aną, visus nustebinusį vaka kingasis vakaras buvo didelė ra.

Ligi malonaus pasimatymo Londone! De. MUZ. BR. JONUŠO PLOKŠTELES užsisakiusieji asmenys, nori greičiau gauti, galės jas atsi imti LL choro rengiamam šo kių vakare gegužio 30 d. 555 Dundas St. Bus pora plokšte lių įsigijimui ir neužsisakiusie ms tautiečiams. E. D.

Toks yra vakaras, lyg ir čia minimojo pakartojimas, įvyks gegužės paskutinį šeštadienį, t. y. gegužės 30 dieną, toj pat gražiojo Odd Fellows Temp le salėje, Londono mieste, 555 Dundas St. Highway Nr. 2 tē sinys, prie William St., gro jant tam pačiam padidntiam or kestrui, su visai nauja, dar ne girdėta ir nematyta piograma. Numatomas ir naujai suorgani zuoto choro pasirodymas. Vei ks loterija ir turtingesnis bufe tas su visų rūšių gėrimais! Pra džia — 8 val. vak. vasaros lai ku. Vakaro rengėjas — L. L. choras.

Pelnas skiriamas minetojo choro lėšoms sudaryti. Reikia gražinti skolą už pirktąjį pia niną, reikia lėšų parūpinimui gaidų didesniai repertuarui sudaryti. Ligišol paskutinia sias išlaidas dengdavo pats chorvedys muz. J. Petruskas. Už jo darbą ir šią auką jam pri klauso didelė padėka. Minėto ms išlaidoms padengti apkrau ti choro narius mokesčiais bū tų jau perdaug. Jie gaista lai ką, naudoja asmeniską benzi ną ar perka autobuso biuletus važinėdami ir repeticijas. Taigi dar daugiau iš jų reikalauji tikrai nepatogu. Minėtas cho ras buvo šiltai sutiktas ir įver tintas Vasario 16-osios minėji me. Visi džiaugėsi savoms pa jėgomis, nes tik jomis ir gali remtis mažos kolonijos veikla: lėšos permažos kvesti, stam bius vienetus iš didmesčių. Nuo tokių savų vienetų gali pa reiti ir pačios bendruomenės apylinkės likimas — būti ar ne būti, nes tik jie sudaro gali mybę lietuviams krūvon susi burti. Tačiau vien moralinės paramos neužtenka. Reikia pa dėti sudaryti sąlygas tokiems vienetais veikti ir išsilaikyti. Pateiki neuztenka tik džiaugtis ir gero linkėti, bet reikia akty viai veikti — praktišku būdu ateiti pagalbon. Tokia p-oga kaip tik visiems ir bus sudary ta gegužio 30 d.

Atvykusieji laimės dvigu bai: parems kultūrinį vieneta ir... paskutinį kartą gražiojo salėj linksmai pasišoks. Minėta salė nėra lengva gau ti: kai kurios datos užimtos dvejiems metams į priekį. To dėl ir kitas pasilinksnuimas joje greičiausia įvyks tik vė lyvą rudenį, jei toks ten iš vi so dar įvyks. Nemanau, kad reikėtų daug prašyti tuos, kurie buvo V. 2. vakare: jie dar tebegyvena to vakaro nuotaika ir, neabejoju, jie vėl bus su mumis. Norėčiau tik siūlyti nepraleisti progos tiems, kurie negalėjo atvykti

DĖL PERMAINŲ BALFE

Dėl spaudoje ir visuomenė je pasirodžiusio didelio susirū pinimo Balfė vykstančiais pa sikeitimais, Pranešame Balfė Direktoriams, Balfė Apskričių ir skyrių valdyboms ir Balfė rėmėjams, kad: 1. Atleiciamas Balfė reikalų vedėjas kun. L. Jankaus iš pareigų nuo birže lio 1 d. 2. Suteikimas Balfė r- lų vedėjui kun. L. Jankui „atos togu“ nuo gegužės 15 d., jam jų neprašant, 3. Pakvietimas Balfė reikalų vedėju Juozo Bra zinsko vietoje kun. L. Jan kaus, — yra padaryti be Balfė Valdybos žinios ir pritarimo.

Valdybos nariams: kun. J. Pakalniškiui, V. Abraičiui, V. Alksniniui, A. Devenienei ir A. Trečiokui reikalaujant ir Pirmininkui pritarus, gegužės 27 d., 7 val. vakaro šaukiamas specialiai siam reikalui Valdy bos posėdis.

Aukodami šalpai padėsime ateities Lietuvai išlaikyti daugiau sveikų ir darbinių

NIAGAROS PUSIASALIS

PAVASARIO JAUNIMO ŠVENTĖ - JONINĖS NIAGAROS PUSIASALYJE.

Vienas iš ypatingumų dabar tinių laiku šioje padangėje yra tai žinia, kad šiais metais pir mą kartą atvyksta Čiurlionio ansamblis ir jis atvyksta ne pri vačiai kieno iškviestas, bet į vilniečių rengiamas sukaktuvi nes Joninės birželio 20 d. Mer rittone.

Šį įvykį kiekvienas pralei džia pro savo mintį bei kriti ką. Vieni tai priima su pritari mu ir net džiaugsmu, kiti kri tiškiau į tai atsineša, bet atsi randa viens kits ir rodo nepa sitenkinimą, greičiausiai tik pa vydo pagauti. Bet bendrai rei kia pasakyti, kad visa visuo menė tam pritaria ir remia.

Matyti tas jau ir iš to, kad visi detalai nepaskelbus, jau atsirado vertingų loterijai fan tų - aukų iš St. Catharines ir Toronto. Jau nemažai sulauk ta pasiūlymų pristi ansambli čius pas save nakvynės. Orga nizacijų nuolankūs pasisaky mai ir privatūs sveikinimai.

Užtat ruošėjai deda visas pastangas padaryti tą šventę kuo geriau ir iškilmingiau, su teikiant visiems dalyviams di džiausią naudą ir geriausius iš

pūdžius, kad atsiektų savo nu matomą tikslą.

Kadangi Niagaros pusiasaly je šios šventės parengimas nē ra paprastas įvykis ir yra apy linkės lietuvių reprezentacinė šventė, yra pakviesta garbės svečių: Federalinio parlamen to vietos atstovas Mr. John Smith, vietos burmistras Mr. Hatley Johnston, iš lietuvių min. Vytt. Gyls, Pasaulio lie tuvių b-nės pirm. J. Matulio nis, KLB Krašto Valdybos pirm. Vyt. Meilus, „N. L.“ re daktorius J. Kardelis, „T. Ž.“ red. A. Šapoka ir kitų tauty bių atstovai.

Yra spausdinamas informa cinis leidinys, kurio menine iš vaizda pasirūpino apylinkėje savo daile pasireiškęs Vyt. Ma čikūnas. Jis ir buvusiai V-jai L. Dienai leidinėlių paruošęs.

Dabartiniu metu yra sudaro mi kiekvienai rūšiai atskiri po skyriniai ir jų vadovai.

Vienu žodžiu, darbas verda ir eina pirmyn, taip, kad pilnai galima bus pasakyti pagal kaž keno spaudoje išreikštą mintį, — Čiurlionis atvyksta pas Ka andos lietuvius. In.

St. CATHARINES, Ont.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS.

Gegužės 10 d., tuč tuojau po pamaldų 1 val. p. p. slovakų salėje St. Catharines Apyl. B-nės valdybos pastangomis bu vo surengtas motinos garbei minėjimas. Paskaitą skaitė Wellando A-kės b-nės pirm. K. Stankevičius, o meninę dalį atliko „Gintaro“ šokėjų grupė. Ypatingai gražiai, vaizdžiai pa skaitininkas paskaitoje kalbėjo apie motinos reikšmę. Kartais jieškodami toli geresnio nepa stebim geriausio vietoje. Minė jimą vedė St. Catharines Apyl. B-nės pirm. J. Šarapnickas. Po to vienuolyno patalpose pavai šinti programos dalyvius įvy ko arbatėlė, kurioje dalyvavo ir Apyl. valdyba.

RAMOVENŲ SUSIRINKIMAS

Įvyko vienuolyno patalpose ge gužės 3 d. svarbiausiu punktu buvo aptarimas ateities veik los ir naujos valdybos sudary mas sekančiais kadencijai. Į naują valdybą balsų dauguma pateko: pirm. P. Balsas, sek. J. Vyšniauskas, ižd. K. Galdi kas, vicep. K. Jasevičius ir pa rengimų vadovas J. Skeivela.

RAMOVENŲ SUSIRINKIMAS

Įvyko vienuolyno patalpose ge gužės 3 d. svarbiausiu punktu buvo aptarimas ateities veik los ir naujos valdybos sudary mas sekančiais kadencijai. Į naują valdybą balsų dauguma pateko: pirm. P. Balsas, sek. J. Vyšniauskas, ižd. K. Galdi kas, vicep. K. Jasevičius ir pa rengimų vadovas J. Skeivela.

Taupyk ir skolinkis kredito kooperatyve

„PARAMA“

Paskola 1 asm. iki \$ 3.000.—

Paskolos, indėliai ir gyvybė apdrausta.

Darbo valandos:

Pirmadienį penktad. nuo 10—12 v. ryto ir 5½—9 v. vak. Antradieniais nuo 10 — 12 v. ryt. ir 7 — 9 val. vakaro. Trečiad. ir ketvirt. nuo 10—12 val. ryto. Vak. uždaryta.

Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W. Toronto, Ont. Tel. LE 2-8723.

Įvairūs siuntiniai

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ, LENKIJĄ IR U. S. S. R.

IŠ KANADOS:

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus rūbų, avalynės, vaistų ir kitų reikmenų įvairius siuntinius.

Turime pardavimui kostiumams, paltams ir suknėlėms medžiagų, priedų ir įvairių kitų prekių.

Be to, turime standartinius medžiagų ir odos siuntinius, kurie sudaromi mūsų krautuvėje ir siunčiami iš Kanados. Prieš sudarant siuntinį prašome užėti pas mus ir apžiūrėti medžiagas, bei susipažinti su kainomis ir Jūs tikrai būsite patenkinti.

IŠ EUROPOS VALSTYBIŲ:

Priimame užsakymus ir siunčiame įvairius vaistus, akordeo nus, mezgimo mašinas, laikrodžius, stiklui piau ti peiliukus, parkerius, skustuvus, plaukams kirpti mašinėles, įvairias tekstilės medžiagas, maistą ir t. t.

10 kg cukraus .....\$13.22 20 kg cukraus \$21.85

10 kg taukų .....\$22.60 20 kg taukų \$39.60

10 kg ryžių .....\$14.80 20 kg ryžių \$24.45

10 kg sviesto .....\$31.94 20 kg sviesto \$53.45

(Į Sibirą iki 10 kg reikia pridėti \$1.50, o iki 20 kg—\$2.50)

Siuvama kojine mašina firmos „Minerva-122“ (medinis sta liukas ir kojos) įskaitant visus mokesčius —

į Europą ....\$175.00 į Aziją.....\$182.00

Jeigu pas Jus kiltų bent koks neaiškumas, kaip pigiau ir ge riau pasiųsti siuntinį, prašau paskambinti arba parašyti ir mes tuojau duosime sąžiningą ir nuoširdų atsakymą.

Standartiniais medžiagų, odos, vaistų ir maisto siuntiniais prašome reikalaui mūsų atspausdintų katalogų.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 sv. gryn. svorio siunt., bei užsakymus reikmenims iš Europos valst., siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsime gavę sąskaitą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas..

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING Co.

CENTRINĖ ĮSTAIGA:

549 College St., Toronto, Ont., Canada. Tel. LE 1-3098

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA 3-6686

ponia V. Juraitis.

94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-5315

ponia M. Venskevičienė.

Darbo valandos: pirmadieniais-penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak. šeštadieniais—nuo 9 v. ryto iki 5 val. v.

Sav. A. KALŪZA

MONTREAL

Šį sekmadienį, gegužės 31 d., 3 val. po pietų

Vaikų Darželis rengia programą

Aušros Vartų parapijos salėje.

Veiks „Laimės šuiny“ ir bufetas.

Maloniai kviečiame dalyvauti visus, mylinčius lietuviškąją atžalyną, ir ypač šeimas su vaikais.

Paremkite mažųjų pastangas ir dar, b. a.

N. Pr. Švč. M. Marijos Seserys.

ISKILMINGAS LITUANIS ATVYKSTA GARBINGASIS TINIŲ KURSŲ UŽBAIGIMAS

J. E. VYSK. V. BRIZGYS

Šeštadienį, gegužės 30 d., 7 val. vakaro, Aušros Vartų salėje bus iškilmingas pažymėjimų įteikimas ir subuvimas, su vaisėmis, muzika, žokiais, dainomis. Į šį vakarą kviečiami atsilankyti visi, pirmojo ir antrojo kurso kursantai-tės su tėvais, visi kursų baigusieji visi studentai ir šių metų kandidatai-tės į kursus ir visas lietuviškas jaunimas. Šis vakaras bus ne tik kursų užbaigimo aktas, bet ir pavasarinė jaunimo šventė. Maloniai kviečiami visi atsilankyti.

Sekmadienį 11 val. pamaldos dalyvauja baigusieji, mergaitės tautiškai pasirėdžiusios.

Kursų Vadovybė.

VISŲ MONTREALIEČIŲ DĖMESIUI

Montrealio lietuvių Seimelio rinkimai, patogumo dėlei, čia romi tai pačia diena, kaip ir K. I. B. Krašto Tarybos rinkimai, būtent — birželio 7 dieną. Atėję balsuoti į K. I. B. Krašto Tarybos rinkimus, drauge galės pas balsuoti ir už Montrealio lietuvių Seimelio narius. Nereikia dukart vaikščioti. Todel tuo jau reikia pateikti kandidatus į Seimelio narius. Visos lietuvių organizacijos ir pavieniai, prašomi kandidatus siūlyti tuo jau, nes laiko liko visai ne daug. Kandidatus bei jų sąrašus prašoma siųsti K. Toliušio adresu: 1907 Egan Ave, Montreal 20.

DR. J. SEMOGAS

Office 5441 Bannantyne
(kamp. Woodland)
Verdun. Tel. PO 7-3175.

Priėmimo valandos:

pirmadienį ir ketvirtadienį
7 — 9 p. m.
antradienį ir penktadienį
2 — 4 p. m.
trečiadienį 2-4 ir 7-9 p. m.
šeštadienį 11 — 1 p. m.
arba pagal susitarimą.
Namų tel. PO 6-9964

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALIŠKA

Pacientai priimami iš anksto susitarus
9 a. m. — 10 p. m.
išsky. antradienį iki 6 v. p. m.
5441 Bannantyne,
(kampas Woodland)
Tel.: PO 8-4547
Namų: PO 8-0496

NOSIES, GERKLĖS IR AUSŲ SPECIALISTAS IR CHIRURGAS

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.
Tel. PL 9958

Dr. E. Andrukaitis

956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7236

ADVOKATAS

STASYS DAUKŠA, LL. D.

Suite 25—26
152 Notre Dame St. E.
UN 1-8933

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER,

B. A., B. C. L.

Suite 205

168 Notre Dame St. E.

Montreal. UN 6-7026

Res.: 40 Lafleur,

LaSalle, tel. DO 6-1570

NOTARAS

JUOZAS BERNOTAS

B. A., B. C. L.

215 St. James West,

7 augštas.

Tel.: AV 8-3115.

Namie 2654 Hogan

Tel.: LA 5-7023, 7—9 v. v.

NOTARAS

MILTON W. WINSTON,

B. A., B. C. L.

Suite 504 ir 505

4 Notre Dame St. E.

Montreal. UN 6-6556

Nuoširdžiai kviečiame atsilankyti į
Montrealio Lietuvių Šeštadieninių Mokyklų
dešimtmečiui paminėti rengiamą

Sporto šventę - gegužinę

kuri įvyks birželio mėn. 7 d.

labai gražių vaizdų gamtoje, buvusioje Naujų Kanadiečių
stovyklos aikštėje prie Dorion miestelio,
važiuojant į Toronto prie pat kelio.

Šventėje dalyvaus ir baigimo pažymėjimus įteiks
Jo Eksc. vysk. Brizgys iš Amerikos.

Šventės pradžia 11 val. Iškilmingos pamaldos aikštėje.
Po pamaldų mokslo metų užbaigimo aktas ir pažymėjimų
įteikimas. Vėliau mokinių sporto pratimai ir žaidimai.

Po sporto, grojant labai geram orkestrui,

bus šokiai.

Veiks įvairūs bufetas su įvairiais užkandžiais
bei šviežiai rūkytais unguriais.

Montrealio Liet. Šeštadieninių Mokyklų Tėvų Komitetas.

DAINAVOJE

Lauryno kalnuose, Morin Rights valsčiuje

paskutinieji sklypai

prie ežero.

Kas mėgsta Lauryno kalnus, gražius vaizdus, ramia lietuvišką aplinką, tenedelsia atvažiuoti į Dainavą.

Pasiteirauti vakarais RA 1-0614.

PRANEŠIMAS VISUOMENEI

Montrealio lietuvių šeštadieninių mokyklų sporto šventė įvyks birželio 7 d. gražioje gamtoje prie Dorion miestelio, ant upės kranto, prie Toronto kelio.

Neturintieji nuosavų važiavimo priemonių ir norintieji vyksti specialiai parūpintais autobusais, prašomi iš anksto registruotis pas šiuos asmenis.

Rosemounte pas p. Niedvą, telef. DU 9-3916, Verdune pas p. Šeidį, telef. PO 8-8692, ir Languevel pas p. Kazlauskienę, telef. OR 7-5931.

Tėvų komitetas nuoširdžiai visus kviečia atsilankyti ir pasigėrėti mūsų jaunimo sporto švente ir linksmai praleisti laiką.

Montrealio Lietuvių Šeštadieninių Mokyklų Tėvų Komitetas.

PIRMĄJĄ GEGUŽINĘ

ruošia Montrealio L. K. Min daug šaulių kuopa liepos 5 d. pernai ruoštoje, gražioje Otawos upės pakrantėje, lietuviškoje aplinkumoje, ponų Skribių ūkyje, prie Ponte Fortu nei.

Numatoma plati ir turininga programa, kuri bus paskelbta sekandiuose šio laikraščio numeriuose.

Organizacijos prašomos tą dieną rezervuoti minėtą gegužinį Kuopos Vaidybą.

● Joninės, kiekvienų metų pačioje, Aušros Vartų salėje ruošia KLK Moterų Montrealio skyrius birželio 27 dieną, šeštadienį, 7 val. vakaro. Joninės paprastai esti iškilmingos ir visada turi pasisekiną, todėl kas norėtų jose dalyvauti, tą vakarą rezervuoja Joninės.

● Dr. J. Šemogas operavo p. Juodkojiene ir p. Dikaitienę, susirgusias tulžies pūslelės akmenimis. Abi ligonės gerai sveiksta.

● Dr. J. Šemogas operavo p. Juodkojiene ir p. Dikaitienę, susirgusias tulžies pūslelės akmenimis. Abi ligonės gerai sveiksta.

● Dr. J. Mališka ir Danutė Mališkienė susilaukė pirmgimio — sūnaus.

● Akt. L. Barausko šeima su silaukė sūnaus.

PIGIAUSIOMIS KAINOMIS siuntinius siunčia A. Kavaliūnaitė. Siunčia per Angliją ir Švediją į Lietuvą ir kitus šio vietų kraštus: medžiagas, odą, avalynę, siuv. mašinas, vaistus, odą, ir kita. Siuntiniai garantuoti apdrausti. Teirautis: HU 6-1479, arba HU 6-1455.

4599 Montclair Ave., Mtl. 28,

TAUPLYK, SKOLINKIS kredito kooperatyve

„LITAS“

Santaupos pilnai apdraustos. Augštos palūkanos. Paskolos duodamos betkokiam geram tikslui. Ved. D. Jurkus, PO 7-4280. Pirm. A. Norkeliūnas. RA 7-3120. Veikia sekmadienį 11-1 val. A. V. par. salėje, Banko kambary.

TORONTO

TORONTE BAIGĖ UNIVERSITETĄ

Džiugu pranešti apie lietuvių studentus išmetę baigę šius Toronto universitetą baigę kauluro laipsniu. Štai jie:

Nijolė Bersėnaitė — Vid. mokslo baigė Wellande, kur gyvena jos tėvai. Baigusi vidurinę mokyklą, gavo valdžios stipendiją ir lankė katalikišką St. Michael's College. Studijavo humanitarinius mokslus su pagrindiniu anglų kalbos ir literatūros kursu. Studijas baigė B. A. laipsniu su pagyrimu. Toliau ruošis sodeliniam darbiui. Yra aktyvi akademikė skautė ir priklauso jų valdybai.

Audrius Dvarionas, a. a. muz. Dvariono sūnus, baigė elektros inžineriją B. Sc. laipsniu. Įstojęs į prie u-to esantį karininkų paruošimo korpusą, mokslą išėjo valdžios lėšomis. Tačiau studijas baigęs turės kurį laiką pasilikti kariuomenėje, pradžioje leitenanto laipsniu. Studentaudamas ėjo įvairias pareigas skautų organizacijos ir priklausė studentų skyriaus valdybai. Dabar akademikas skautas.

Vida Jurgulytė — St. Michael's College studijavo naująsias kalbas ir literatūrą. Ketverių metų honors kursą baigė su pagyrimu ir B. A. laipsniu. Už gerą mokslą yra gavusi premijų ir stipendijų. Priklauso skautams akademika ms. Taip pat dirbo studentų skyriaus valdyboje.

Angelė Kuolaitė — pirmą iš jaunųjų lietuvių baigusių odontologijos fakultetą. Studijose užsiėmė eilę atžymėjimų už gerą mokslą. Dirbo su skautais, gyvai dalyvavo lietuvių studentų gyvenime ir yra akademikė skautė. Ateityje yra numatoma atidaryti kabineta ir darbuotis lietuvių tarpe.

Kęstutis Šalkauskas — jų skautų veikėjas, didelis vandens sporto entuziastas. Dalyvavo lietuvių studentų veikloje, priklausė Kanados LS Sgos c. v-bai ir vėliau Toronto sk. valdybai. Aeronautikos studijas baigė B. Sc. laipsniu.

Romas Vaštoka — B. A. laipsnį gavo St. Michael's College, kur studijavo humanitarinius mokslus ir koncentravo si prie anglų kalbos ir literatūros. Domėjosi vaidyba, lankė dramų studiją, dalyvavo kanda diečių pastatymuose. Taipogi reikėsi lietuvių vaidybos grupėje, deklamavo įvairiuose minėjimuose. Priklauso ateitininkams. Ateityje žada sekti Lawrence Harvey (anglų teatre išgarsėjusio lietuvių) pėdomis.

Palinkėtina, kad šie nauji akademinio išsilavinimo žmonės, ligšiol visi gyvi studentiškoje lietuviškoje gyvenime, įsijungtų į lietuvišką darbą ir teiktų taip reikalingą savo įnašą. Tai, žinoma, priklausys nuo sąlygų palankumo ir jų noro sąlygas patiesi su sidaryti. Visuomenės (ypač jos dažnai jaunimui nesiumpa

● Kompartijos centro komite to iniciatyva Lietuvos darbininkai ir kolchozininkai pareigo ti septynmečio planą įvykdyti per 5 metus.

● Silpnų kolūkių atsilikimui likviduoti — eilėje rajonų dabar imamas ypatingų priemonių, kaip paaiškėjo Lkp ck posėdyje.

DISTRICT ESTATE

BROKERS

177 Sherbrooke St. W.

VI 2-8501

D. N. Baltruonis CR 6-5075

F. Jasutis RA 2-7879

A. Markevičius RA 2-4097

A. Budriūnas RA 2-8035

P. Adamonis RA 2-2472

P. Baltuonis LA 6-2084

Sekite mūsų skelbimus apie paskirus objektus N. L., T. Ž., Star, La Press.

tingų veikėjų! pareiga tai pa lengvinti.

LANKĖSI K. DRUNGA

Buvęs Vokietijos lietuvių veikėjas K. Drunga sekmadienį Lietuvių Namuose Rezis tencinės Santaros suurostame pranešime kalbėjo apie Vokietijos lietuvių dabartinį gyvenimą. Pranešėjai sakė, kad to krašto lietuviai daugumoje jau yra išsikūrę ir jiems emigracija mase aktuali nebėra. Beveik visi priklauso lietuvių Bendruomenei, kuri cina kultūrinio darbo kryptimi. K. Drunga pridavė ypatingos reikšmės kultūrinei veiklai, kadangi politinė kryptis siuo metu nebesanti tiek aktuali. Į Vokietiją iš Lietuvos atvykusių yra apie pora šimtų. Atvykę, ypatingai jaunimas, yra pilnos tautinės sąmonės.

Vokietijos lietuviuose trunka pajėgų žmonių atlikti visiem darbams, taipogi ir lėšų. Vasario 16 d. gimnazija esanti lietuviškos veiklos židinys. K. Drunga prašė šelpia mūsų bendruomenių paramos.

SUSIJEDAVO

Buvusi gera sportininkė, grožio karalaitė ir Toronto u-to studentė — humanitarė Vida Balseytė susijedavo su Remigijumi Gaška, kuris yra žinomas Lituanicos klubo krepšininkas ir inžinerijos doktorantas Pensilvanijos universitete.

● Inž. J. Lapas lankėsi Čikagoje ir viešėjo pas savo tėvus, seserį ir brolių.

PERSISTENGĖ

Prieš kurį laiką dienraštis Daily Star straipsnių serijoje apie miesto tautines grupes aprašė lietuvių. Po to Draugo kronikininkas P. Alšėnas iš to priskaldė sieksnį straipsnį su eilėmis netikslumų, iškilusių dėl anglų kalbos nepažinimo (esą merginos daugiausia studijuojančios meną — gi buvo humanitarinius mokslus — ar ts, ir tt.) ir be visko pridėjo daug savos fantazijos. Toks tipiškas reporterių nesąžiningumas, aišku, neprisideda prie lietuviškos spaudos patikimumo — kaltinimas, kuris dažnai girdimas.

Išradingas Draugo korespondentas visgi nepastebėjo vieno gana reikšmingo fakto, būtent: keletas mūsų žymių veikėjų paduoda suanglintus vardus, tuo tarpu jaunas studentų pirmininkas prisipažįsta pilnu lietuvišku vardu — Vasaris Bersėnas. Na ir kalbą apie gražius pavyzdžius!

NULIETUVINO PAVARDĘ

Globe and Mail pranešimu tautietis Adomas Rupslaukis su žmona Lena ir sūnumi Willy Adolph legaliu būdu keičia pavardę į Adam Ruder. Dar vienas lietuviško menkavertis kumo pavyzdys.

AKADEMINIO SKAUTŲ

Sąjūdžio suvažiavimo aprašy man išibrovė pataisytinų klaidų. ...Posėdžio užbaigę apie liaudies meno kūrybą kalbėjo ir Kingstono atvykęs dail. A. Tamošaitis. Kalbėtojas gyvu ir sąmojingu žodžiu aptarė liaudies kūrybos nuosirdumą, tikrumą, jos vaidmenį modernioje kūryboje, pasisakė prieš liaudies meno profanatorius (ne perdavimus) ir pabrėžė, kad liaudies meno įjungimas į moderniąją kūrybą — meną, literatūrą, muziką — tegali būti atliktas tikrai tikrų kūrėjų, išgyvenusių į liaudies meno dvasią, bet ne žmonių bebeždžioniaujančių neperprastas (ne nepaprastas) formas...

I. G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktorius

IGNAS GURCINAS

3260 Curatteau

Montreal. Tel. CL 5-5515